

**Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie**  
14-260 Lubawa, Rzepnikowskiego 9a,  
tel. 89 645-28-55; fax 89 645-28-55  
[www.mops-lubawa.pl](http://www.mops-lubawa.pl) e-mail: mops@lubawa.pl

---



**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI  
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ  
W LUBAWIE  
ZA 2024 rok**

---

Lubawa 2025 r

# Spis treści

1. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA .....	4
2. ZADANIA POMOCY SPOŁECZNEJ .....	5
3. WYKONANIE BUDŻETU NA REALIZACJĘ ZADAŃ .....	10
3.1. Plan budżetowy na 2024 rok na realizację zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie .....	10
3.2. Wydatki budżetowe za 2024 rok na realizację zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie .....	10
4. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ .....	12
4.1. Analiza zadań z pomocy społecznej .....	12
4.2. Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne w 2024 roku .....	18
4.2.1. Zasiłek okresowy .....	18
4.2.2. Zasiłek celowy .....	19
4.2.3. Zasiłki stałe oraz składki zdrowotne .....	20
4.3. Domy Pomocy Społecznej .....	22
4.4. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze .....	23
4.4.1. Usługi opiekuńcze .....	23
4.4.2. Usługi opiekuńcze w ramach Programu „Opieka 75+” .....	24
4.4.3. Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi .....	24
4.5. Schronienie .....	25
4.6. Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 .....	26
4.7. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego .....	27
4.8. Praca socjalna .....	27
5. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH .....	30
5.1. Świadczenia rodzinne wraz z dodatkami do zasiłków rodzinnych .....	30
5.2. Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne .....	32
5.3. Realizacja zadań z zakresu zasiłku dla opiekuna .....	32
5.4. Świadczenie rodzicielskie .....	33
5.5. Realizacja ustawy o wspieraniu kobiety w ciąży i rodzin „Za Życiem” .....	34
6. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH .....	34

7. POMOC DLA OBYWATELI UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA.....	35
7.1. Pomoc finansowa dla obywateli Ukrainy.....	35
8. WSPIERANIE RODZINY.....	36
8.1. Asystent rodziny.....	36
8.2. Piecza zastępcza.....	37
9. DZIAŁANIA NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ.....	39
10. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH ORAZ RODZIN.....	46
10.1. Programy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych.....	46
10.1.1. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2024r.....	46
10.1.2. Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024r.....	47
10.1.3. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością- edycja 2024.....	48
10.1.4. Teleopieka.....	49
10.2. Programy pomocy żywnościowej.....	50
10.2.1. Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 - Podprogram 2023....	50
10.2.2. Świąteczne zbiórki żywności.....	50
10.3. Działania na rzecz rodzin.....	51
10.3.1. Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny.....	51
10.3.2. Organizacja kolonii letnich.....	52
10.3.3. Współpraca z Fundacją ICHTHYS.....	52
10.3.4. Współpraca z Centrum Psychiatrii ANIMA.....	52
10.3.5. Kampania „Biała Wstążka”.....	52
11. WNIOSKI I POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ.....	53
Spis tabel.....	57

## 1. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie (zwany dalej Ośrodkiem) jest jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Lubawa. Działa na podstawie obowiązujących przepisów: Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie stanowiącego Załącznik nr 1 do Obwieszczenia Nr 4/ 2021 Rady Miasta Lubawa z dnia 30 września 2021 r. uchwalonego Uchwałą Rady Miasta Lubawa Nr XXI/231/2012 z dnia 19 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie zmienionego Uchwałą Nr XXVII/250/2021 Rady Miasta Lubawa z dnia 23 kwietnia 2021 r. w sprawie zmian w statucie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie (Dz.U. Woj. Warm.-Mazur. z 2021 poz. 3691) realizując zadania wynikające z następujących ustaw:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024r poz. 1283 ze.zm.),
2. Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym ( Dz. U. z 2023r. poz. 40 ze zm.),
3. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych ( Dz. U. z 2024r. poz. 1530 ze zm.),
4. Ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2023r. poz. 120 ze zm.),
5. Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2024r. poz. 1135),
6. Ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2024r. poz.497 ze zm.),
7. Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022r. poz. 2123 ze zm.),
8. Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024r. poz. 146 ze zm.),
9. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2023r. poz. 390 ze zm.),
10. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz.U. z 2024r. poz. 246),
11. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2024r. poz. 1615 ze zm.),

12. Ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023r. poz. 1923),
13. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024r. poz. 1673 ze zm.),
14. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025r. poz. 49),
15. Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 poz. 54 ze zm.),
16. Ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2024r. poz. 167 ze zm.),
17. Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r., poz. 1491 ze zm.),
18. Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2024r., poz. 475 ze zm.),
19. Ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2025r. poz. 83),
20. Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024r. poz. 44 ze zm.).

Podstawę gospodarki finansowej Ośrodka stanowi plan finansowy na każdy rok finansowy.

## **2. ZADANIA POMOCY SPOŁECZNEJ**

Polityka pomocy społecznej to zinstytucjonalizowany system działań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, ma na celu udzielenie świadczeń, ale także rozwój usług, które spowodują zmianę ich sytuacji materialnej i społecznej.

Pomoc społeczna stanowi ważny system wsparcia osób i grup społecznych znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń, zasady, tryb ich udzielania oraz organizację pomocy społecznej określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz akty wykonawcze do w/w ustawy. Pomoc społeczna, zgodnie z art. 15 Ustawy o pomocy społecznej polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń;
- pracy socjalnej;
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej;

- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej;
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych;
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zgodnie z obowiązującym prawem Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie realizuje następujące zadania:

**Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:**

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej,
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem usług specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami

psychicznymi oraz usług sąsiedzkich,

- prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych,
- dożywanie dzieci,
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

#### **Zadania własne gminy:**

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- przyznawanie usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej,
- opracowanie i realizacja projektów socjalnych,
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i szkoleniach oraz realizacja programu Aktywizacji i Integracji, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

#### **Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej:**

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla

osób z zaburzeniami psychicznymi,

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom i osobom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium RP,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium RP,
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki,
- zapewnienie utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzanie sprawozdawczości i przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, a osoby i rodziny korzystające z pomocy są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Trudna sytuacja życiowa (m. in. ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, alkoholizm lub narkomania, zdarzenie losowe i sytuacja kryzysowa, klęska żywiołowa lub ekologiczna) oraz posiadane dochody nie przekraczające kryteriów dochodowych określonych w oparciu o próg interwencji socjalnej przy jednoczesnym wystąpieniu przynajmniej jednej z w/w okoliczności.

**Kryterium dochodowym w roku 2024 był dochód netto nie przekraczający kwoty - 776 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 600 zł dla osoby w rodzinie.**



Obowiązkiem klienta przy udzielaniu pomocy jest jego współudział w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej. Zmusza to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy, na ogół biernej i roszczeniowej, na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych problemów. W swoich założeniach pomoc społeczna powinna bowiem, w miarę możliwości, doprowadzić osoby z niej korzystające do działań mających na celu usamodzielnienie się oraz integrację ze środowiskiem. Osiągnięciu wyznaczonych celów służy udzielanie pomocy: finansowej, rzeczowej, usługowej, poradnictwa oraz pracy socjalnej.

W systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione i niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej, które dzieli się odpowiednio na własne i zlecone, pochodzą z: budżetu gminy, budżetu państwa oraz dotacji pozabudżetowych. Wśród świadczeń pomocy społecznej wyróżnia się dwa podstawowe rodzaje świadczeń: świadczenia pieniężne i niepieniężne.

**Do świadczeń pieniężnych zaliczają się:**

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

**Do świadczeń niepieniężnych realizowanych przez Ośrodek należą:**

- praca socjalna,
- bilet kredytowany,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- składki na ubezpieczenia społeczne,
- pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- sprawienie pogrzebu,
- poradnictwo specjalistyczne,
- interwencja kryzysowa,
- schronienie,
- posiłek,
- niezbędne ubranie,

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia i w rodzinnych domach pomocy oraz usługi sąsiedzkie,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- mieszkanie treningowe lub wspomagane,
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, w tym usługi wsparcia krótkoterminowego.

### 3. WYKONANIE BUDŻETU NA REALIZACJĘ ZADAŃ

#### 3.1. Plan budżetowy na 2024 rok na realizację zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie

W 2024 roku plan budżetowy ogółem wyniósł na kwotę **10.610.830,69 zł**

w tym:

- |   |                   |
|---|-------------------|
| 1) na zadania własne z budżetu gminy    | - 3.579.417,00 zł |
| 2) na zadania zlecone z budżetu państwa | - 5.073.463,00 zł |
| 3) dotacja celowa na zadania własne     | - 1.636.247,73 zł |
| 4) środki z Funduszu Pomocy             | - 271.793,33 zł   |
| 5) środki z Funduszu Pracy              | - 49.909,63 zł    |

Środki z dotacji pozabudżetowych (środki z Funduszu Solidarnościowego) - 525.163,32 zł

#### 3.2. Wydatki budżetowe za 2024 rok na realizację zadań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie

W 2024 r. wydatki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej zamknęły się kwotą **10.416.088,85zł**

- |   |                   |
|---|-------------------|
| 1) na zadania własne z budżetu gminy    | - 3.415.438,17 zł |
| 2) na zadania zlecone z budżetu państwa | - 5.051.781,52 zł |
| 3) dotacja celowa na zadania własne     | - 1.627.166,20 zł |
| 4) środki z Funduszu Pomocy             | - 271.793,33 zł   |
| 5) środki z Funduszu Pracy              | - 49.909,63 zł    |

Środki z dotacji pozabudżetowych (środki z Funduszu Solidarnościowego) - 523.251,56 zł

*Tabela 1 Wykonanie budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na 2024 r. (w zł)*

Rozdz	Nazwa	Zadania własne z budżetu gminy	Dotacja celowa na zadania własne	Dotacja celowa na zadania zlecone	Środki z Funduszu Pomocy	Środki z Funduszu Pracy	Razem
75495	Pozostała działalność				223.968,87		223.968,87

85195	Pozostała działalność			895,00			895,00
85202	Domy Pomocy Społecznej	488.462,80					488.462,80
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1.994,52	6.000,00				7.994,52
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne		19.592,77				19.592,77
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	118.295,48	362.968,21				481.263,69
85216	Zasiłki stałe		245.354,81				245.354,81
85219	Ośrodek Pomocy Społecznej	1.326.730,20	410.354,01	6.157,67			1.743.241,88
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	1.024.751,37	325.705,00	147.049,90			1.497.506,27
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	52.000,00	208.000,00				260.000,00
85295	Pozostała działalność	20.512,46	34.831,00	8.624,00	4.037,40		68.004,86
85395	Pozostała działalność				3.060,00		3.060,00
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz na składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	82.324,28		4.813.779,49			4.896.103,77
85504	Wsparcie rodziny	148.702,91	14.360,40			49.909,63	212.972,94
85508	Rodziny zastępcze	150.856,77					150.856,77
85510	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	0,00					0,00
85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i środki interwencji kryzysowej	807,38					807,38

85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów			75.275,46			75.275,46
85595	Pozostała działalność				40.727,06		40.727,06
<b>Ogółem:</b>		<b>3.415.438,17</b>	<b>1.627.166,20</b>	<b>5.051.781,52</b>	<b>271.793,33</b>	<b>49.909,63</b>	<b>10.416.088,85</b>

Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne

Budżet na realizację zadań jednostki w 2024 r. wynosił 10.610.830,69 zł z czego wykonano **10.416.088,85 zł** (co stanowi 98,16 %).

#### **4. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ**

##### **4.1. Analiza zadań z pomocy społecznej**

W 2024 r. do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie wpłynęło 967 wniosków o przyznanie pomocy oraz 5 wniosków obywateli Ukrainy. Pomocą społeczną w formie świadczeń pieniężnych oraz pracy socjalnej objęto łącznie **543** rodzin, w tym **233** rodziny skorzystały wyłącznie z pracy socjalnej. Liczba osób w rodzinach wynosiła 936 (327 wyłącznie praca socjalna), co stanowiło 9,35% ogółu mieszkańców Lubawy. Pomoc w formie pracy socjalnej należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależniona od posiadanego przez osobę lub rodzinę dochodu. Praca socjalna skierowana jest na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Działalność ta ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie możliwości tkwiących w ludziach oraz zasobach lokalnej społeczności.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej świadczenia z pomocy społecznej są udzielane na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego. Pomoc społeczna może być udzielana z urzędu. Decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, który przeprowadza się u osób i rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej w celu ustalenia ich

sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej. Świadczenia pomocy społecznej, przyznawane są w formie pieniężnej i niepieniężnej.

**Tabela 2 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2022 – 2024.**

<b>Wyszczególnienie</b>	<b>2022</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>
<b>Liczba mieszkańców Gminy Miejskiej Lubawa</b>	10.015	9.963	10.007
<b>Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej</b>	494	498	543
<b>Liczba osób w rodzinach</b>	906	948	936

*Zródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

Pomocy udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu ubóstwa, bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności i innych przyczyn wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności, które uzasadniają udzielenie pomocy społecznej.

**Tabela 3 Struktura powodów przyznawania pomocy społecznej na przestrzeni lat 2022 - 2024**

<b>1p.</b>	<b>Powody trudnej sytuacji życiowej</b>	<b>2022</b>		<b>2023</b>		<b>2024</b>	
		<b>Liczba rodzin</b>	<b>Liczba osób w rodz</b>	<b>Liczba rodzin</b>	<b>Liczba osób w rodz</b>	<b>Liczba rodzin</b>	<b>Liczba osób w rodz</b>
1	<b>Ubóstwo</b>	173	367	171	375	138	284
2	<b>Sieroctwo</b>	0	0	1	2	0	0
3	<b>Bezdomność</b>	22	22	23	23	21	21
4	<b>Potrzeba ochrony macierzyństwa</b>	50	233	34	161	25	122
5	<b>Bezrobocie</b>	93	205	97	223	87	174
6	<b>Niepełnosprawność</b>	50	117	56	113	66	110
7	<b>Długotrwała lub ciężka choroba</b>	174	258	183	281	191	274
8	<b>Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego</b>	71	284	75	308	63	285
9	<b>Przemoc domowa</b>	24	96	20	66	36	127
10	<b>Alkoholizm</b>	35	46	23	31	19	22
11	<b>Narkomania</b>	3	3	0	0	2	2
12	<b>Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego</b>	7	19	12	18	13	14
13	<b>Zdarzenie losowe</b>	2	4	0	0	0	0

*Zródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

Powyżej zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby osób i rodzin w poszczególnych grupach. Wymienione w ustawie dysfunkcje, z powodu których przyznana była

pomoc, mogły współwystępować ze sobą i z tego względu liczby osób i rodzin nie sumują się.

W 2024 roku, podobnie jak w poprzednich latach najczęściej występującymi problemami trudnej sytuacji życiowej było długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz niepełnosprawność.

**Tabela 4 Skala najczęściej występujących przyczyn trudnej sytuacji klientów pomocy społecznej w 2024 r.**

Występujący problem	Rok 2024	
	Liczba rodzin	% z badanej liczby środowisk, tj.543
<b>Długotrwała lub ciężka choroba</b>	191	35 %
<b>Ubóstwo</b>	138	25 %
<b>Bezrobocie</b>	87	16 %
<b>Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych</b>	63	11 %
<b>Niepełnosprawność</b>	66	12 %

*Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

Dominującym problemem, który zmusza mieszkańców do ubiegania się o pomoc finansową w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubawie jest długotrwała choroba. Rodziny dotknięte problemem długotrwałej lub ciężkiej choroby stanowią 35 % badanej populacji. Wsparcie z tego tytułu w minionym roku uzyskało 191 rodziny. Drugim wiodącym problemem jest ubóstwo, które dotyka 25 % badanej populacji, tj. 138 rodziny. Należy jednak nadmienić, że zjawiska długotrwałej choroby i ubóstwa nie pozostają samodzielnie, a wręcz generuje wiele innych niebezpiecznych dysfunkcji społecznych.

Głównym powodem ubóstwa obok długotrwałej choroby jest zjawisko bezrobocia (16 % środowisk). Należy zaznaczyć, że wśród bezrobotnych świadczeniobiorców Ośrodka nadal znaczącą grupę stanowią osoby długotrwale bezrobotne, dla których bezrobocie stało się stylem życia. Znaczna część tych osób nie czyni żadnych kroków w kierunku podjęcia zatrudnienia i nie poddaje się proponowanym działaniom aktywizującym przyjmując postawę roszczeniową. Dlatego tak ważna jest aktywność służb socjalnych, podejmujących szereg działań aktywizujących zawodowo klienta oraz współpraca z instytucjami i podmiotami realizującymi zadania w tym

zakresie.

W ostatnim roku obserwuje się tendencję spadkową osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Iławie, Filia w Lubawie. Mając na uwadze powyższe dane, można zauważyć, iż sytuacja na lokalnym rynku pracy w znacznym stopniu wpływa na strukturę osób korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Iławie, Filia w Lubawie na dzień 31.12.2024r. zarejestrowanych było 114 bezrobotnych w tym 77 kobiet i 37 mężczyzn. Liczba osób bezrobotnych w 2024 roku zmniejszyła się o 25 osób w stosunku do poprzedniego roku. Wśród mężczyzn obserwuje się tendencję spadkową o 15 mężczyzn w stosunku do roku poprzedniego (2023 r.- 52 mężczyzn, 2024 r.- 37 mężczyzn). Problemem bezrobocia na terenie miasta nadal dotyka kobiety, choć tu również obserwuje się tendencję spadkową o 10 kobiet w stosunku do roku poprzedniego ( 2023 r- 87 kobiet, 2024r- 77 kobiet).

**Tabela 5 Liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Miejskiej Lubawa zarejestrowanych w PUP Iławie w latach 2022 – 2024**

Rok	Wyszczególnienie		
	OGÓLEM	Kobiety	Mężczyźni
2022	155	60	95
2023	139	87	52
2024	114	77	37

*Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

Osoby bezrobotne korzystające z pomocy Ośrodka w znacznej części to osoby bez kwalifikacji zawodowych lub posiadający wykształcenie podstawowe. Ponadto dużo osób bezrobotnych posiada zdezaktualizowane kwalifikacje, co w efekcie utrudnia im powrót na rynek pracy.

Niepokojące jest zjawisko określane przez badaczy mianem pozornego bezrobocia, odnoszące się głównie do podopiecznych Ośrodka. Pozornych bezrobotnych można podzielić na tych, którzy nie są zainteresowani pracą oraz pracujących bez rejestracji lub w inny sposób osiągających dochód. Dzięki zarejestrowaniu w urzędzie otrzymują od państwa – bezpłatne ubezpieczenie zdrowotne a także status osoby bezrobotnej co umożliwia ubieganie się o świadczenia z pomocy społecznej (jednym z warunków przyznania pomocy finansowej jest konieczność posiadania statusu osoby bezrobotnej zgodnie z Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 20 kwietnia 2004 roku). Należy dodać, że w związku ze wzrostem

popytu na pracę długość okresu pozostawania bez zatrudnienia jest silnie związana zarówno z kwalifikacjami jak i motywacją do znalezienia pracy.

Osoby wykształcone a także posiadające umiejętności i kwalifikacje dostosowane do potrzeb rynku pracy pozostają w rejestrze bezrobotnych krócej niż pozostali, jednakże najważniejszym czynnikiem jest chęć do podjęcia pracy. Brak chęci do pracy jest charakterystyczny dla podopiecznych Ośrodka zwłaszcza gdy podjęcie zatrudnienia spowoduje wzrost dochodu, a w konsekwencji oznacza to utratę prawa do świadczeń pieniężnych.

Długotrwała choroba rodziny i niepełnosprawność to problemy na przewyższenie których w większości przypadków rodziny nie mają znaczącego wpływu. Osoby dotknięte poważnymi chorobami oraz niepełnosprawnością mają bardzo ograniczone możliwości zarobkowania na obecnym rynku pracy. Osoby niepełnosprawne to 12 % osób korzystających z pomocy społecznej tj. 66 rodzin dotkniętych tym problemem. Udzielenie świadczeń pieniężnych tej grupie odbiorców jest ograniczone z uwagi na dochody przekraczające kryterium ustawowe. Dlatego działania pomocowe to najczęściej przyznawanie usług opiekuńczych, pobytu w ośrodkach wsparcia, pomoc finansowa na zakup leków oraz pokrycia kosztów leczenia.

Rodzina prawidłowa, to rodzina która funkcjonuje w sposób umożliwiający swoim członkom stały rozwój, jest otwarta na kontakty z otoczeniem, relacje między członkami opierają się na szczerości i wzajemności, a role i normy wyraźnie są określone i akceptowane przez poszczególnych jej członków. Zaburzenia w realizacji funkcji rodziny lub zanik niektórych z funkcji może doprowadzić do dysfunkcyjności rodziny. W sytuacjach krańcowych dochodzi do pojawienia się patologii i rozpadu rodziny. Rodziny dysfunkcyjne nie są w stanie wypełniać przypisanych im ról społecznych w zakresie wychowawczym, co odbija się negatywnie na przyszłości następnego pokolenia. Znaczną część osób korzystających z pomocy Ośrodka stanowią w 11 % rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi (bezaradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych) tj. 63 rodziny. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z innymi dysfunkcjami takimi jak: uzależnienie od środków psychoaktywnych, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich, zawodowych wyrażające się m. in. niedojrzałością emocjonalną, problemy we współżyciu z ludźmi, konflikty i trudności adaptacyjne, niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, upośledzenie umysłowe jednego lub obojga rodziców, śmierć jednego lub obojga rodziców, problemy



wychowawcze w środowisku rodzinnym, szkolnym ujawniające się w postaci zachowań buntowniczych, agresywnych, konfliktowych, łamania przez dzieci i młodzież panujących obyczajów, wartości i norm, ucieczki z domów. Czynnikiem sprzyjającym pogłębianiu się niewydolności opiekuńczo-wychowawczej rodzin jest w wielu przypadkach długotrwałe bezrobocie i wynikające z niego ubóstwo. Szczegółową charakterystykę rodzin przedstawia poniższa tabela.

**Tabela 6 Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2024 r.**

Wyszczególnienie		Liczba rodzin (ogółem)		Liczba osób w rodzinach
0		1		2
<b>RODZINY OGÓŁEM</b> (wiersze 2+3+4+5+6+7)		1	<b>543</b>	<b>936</b>
o liczbie osób w	1	2	<b>392</b>	<b>392</b>
	2	3	<b>47</b>	<b>94</b>
	3	4	<b>31</b>	<b>93</b>
	4	5	<b>35</b>	<b>140</b>
	5	6	<b>21</b>	<b>105</b>
	6 i więcej	7	<b>17</b>	<b>112</b>
w tym (z wiersza 1): rodziny z dziećmi ogółem (wiersze 9+10+11+12+13+14+15)		8	<b>69</b>	<b>293</b>
o liczbie dzieci	1	9	<b>16</b>	<b>42</b>
	2	10	<b>18</b>	<b>65</b>
	3	11	<b>21</b>	<b>94</b>
	4	12	<b>11</b>	<b>65</b>
	5	13	<b>1</b>	<b>7</b>
	6	14	<b>0</b>	<b>0</b>
	7 i więcej	15		<b>20</b>
<b>RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM</b> (wiersze 17+18+19+20)		16	<b>39</b>	<b>146</b>
o liczbie dzieci	1	17	<b>11</b>	<b>24</b>
	2	18	<b>10</b>	<b>33</b>
	3	19	<b>13</b>	<b>54</b>
	4 i więcej	20	<b>5</b>	<b>35</b>
<b>RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM</b> (wiersze 22+23+24+25)		21	<b>105</b>	<b>122</b>
o liczbie osób	1	22	<b>93</b>	<b>93</b>
	2	23	<b>9</b>	<b>18</b>
	3	24	<b>1</b>	<b>3</b>
	4 i więcej	25	<b>2</b>	<b>8</b>

Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne

Analizując świadczeniobiorców korzystających z pomocy społecznej wynika, że największą grupę stanowią osoby samotne, którzy w 2024 roku stanowiły 72 % ogółu korzystających z pomocy (tj. 392 osób). Wśród 69 rodzin korzystających z pomocy największą

grupę stanowią rodziny z trójką dzieci, tj. 30 % rodzin (21 rodzin) oraz rodziny z dwójką dzieci, tj. 26% rodzin (18 rodzin). Dużą grupą świadczeniobiorców są rodziny niepełne stanowiące 56 % ogółu korzystających (39 rodzin), w tym najwięcej rodzin z trójką dzieci, tj. 13 rodzin. Wśród świadczeniobiorców Ośrodka 19 % korzystających to emeryci i renciści (105 osoby), w tym szczególnie osoby samotne, tj. 93 osób, w tym głównie osoby korzystające z pomocy w formie usług opiekuńczych lub programów ministerialnych skierowanych do seniorów.

#### 4.2. Zasilki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie społeczne w 2024 roku

Najniższy poziom dochodów, posiadanych przez rodzinę, określa grupę beneficjentów pomocy społecznej. Grupa ta pomimo wsparcia funkcji ekonomicznej rodziny poprzez fundusz alimentacyjny, świadczenia rodzinne w dalszym ciągu wykazuje cechy niedostatku i ubóstwa, które rodzą realne zagrożenie wystąpienia zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego.

*Tabela 7 Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej w 2024 r.*

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIAD.	LICZBA RODZIN OGÓŁEM	LICZBA OSÓB W RODZINACH
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	440	310	609
w tym: świadczenia pieniężne	220	215	437
świadczenia niepieniężne	232	152	391

*Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

Duża liczba rodzin i osób korzystających z pomocy społecznej wymaga nie tylko profesjonalizmu i dużego zaangażowania ze strony pracowników Ośrodka, ale także znacznych nakładów finansowych na realizację przewidzianych ustawą świadczeń.

Świadczenia pieniężne i w naturze uzupełniają deficyt budżetu domowego, służąc wszystkim członkom rodziny. W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie realizował poniżej omówione świadczenia pieniężne.

##### 4.2.1. Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie. Ustawa o pomocy społecznej szczegółowo określa wysokość

zasiłków okresowych. Kwota zasiłku okresowego stanowi różnicę między kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem, z tym że zasiłek nie może być niższy od 50% tej różnicy, jednak nie mniejszy niż 20,00 zł. Łączna kwota zasiłków okresowych w porównaniu do poprzedniego roku była niższa o 149.791zł.

**Tabela 8 Realizacja zasiłków okresowych w latach 2022-2024**

Wyszczególnienie	2022	2023	2024
Liczba rodzin	163	163	142
Liczba osób w rodzinach	360	369	296
Kwota świadczeń (w zł)	482.836	512.759	362.968

*Zródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

**Tabela 9 Realizacja zasiłków okresowych w roku 2024 z podziałem na przyczyny**

Powody przyznania pomocy	Liczba rodzin	%	Liczba świadczeń	Średnia wysokość zasiłku	Kwota
Bezrobocie	73	51%	384	414	159.300,40
Długotrwała choroba	27	19%	164	414	68.007,84
Niepełnosprawność	12	9%	65	309	20.099,78
Inne powody	30	21%	271	426	115.560,19
<b>Łącznie</b>	<b>142</b>	<b>100%</b>	<b>884</b>	<b>410</b>	<b>362.968,21</b>

*Zródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

Najczęściej występującą przyczyną korzystania z pomocy w formie zasiłku okresowego jest bezrobocie i dotyczy 51% osób otrzymujących zasiłek okresowy. Innymi powodami przyznania tej formy są np. wielodzietność lub ochrona macierzyństwa, które dotyczą 21% osób korzystających oraz długotrwała lub ciężka choroba dotycząca 19% osób korzystających, zaś niepełnosprawność dotyczy 9% rodzin.

#### **4.2.2. Zasiłek celowy**

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy. Zasiłek celowy przyznaje się w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, ogrzewania w tym opału, odzieży i obuwia, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw sprzętu użytku domowego, dofinansowanie do zakupu opału, a także kosztów pogrzebu. Potrzeby w tym zakresie są bardzo duże, jednak z uwagi

na ograniczoną ilość środków i dużą liczbę osób ubiegających się o to świadczenie zasiłek celowy jest przyznawany w różnych wysokościach w zależności od sytuacji rodzin.

W 2024 roku decyzje przyznające zasiłki celowe otrzymało 198 rodzin, w tym 42 zasiłki celowe specjalne oraz 168 zasiłków przeznaczonych na zakup posiłku lub żywności w ramach realizacji programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028.

Specjalny zasiłek celowy przyznawany jest osobom lub rodzinom o dochodach przekraczających kryterium dochodowe, ale jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach w sytuacjach występowania: niepełnosprawności, długotrwałej choroby. Specjalne zasiłki przyznano w sytuacji, gdy dochód przekracza kryterium dochodowe a stałe wydatki na leczenie lub zakup leków powodują faktyczny spadek dochodu i nie pozwalają na zaspokojenie podstawowych potrzeb, m.in.: zakupu opału, leków. W minionym roku pomoc w formie zasiłku celowego specjalnego otrzymało 42 rodzin 152 świadczeń na kwotę 40.540 zł.

**Tabela 10 Realizacja zasiłków celowych w 2024 r.**

<b>WYSZCZEGÓLNIENIE</b>	<b>Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia</b>	<b>Liczba świadczeń</b>	<b>Koszt świadczeń</b>
<b>Zasiłki celowe i w naturze – ogółem, w tym:</b>	201	X	<b>191.661,89</b>
Zasiłki celowe i celowe specjalne	198	X	<b>86.321,80</b>
Zasiłki przeznaczone na zakup posiłku lub żywności w ramach realizacji programu „ Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 .	168	974	<b>105.340,09</b>

*Zródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

#### **4.2.3. Zasiłki stałe oraz składki zdrowotne**

Zasiłki stałe zostały wypłacone 32 osobom w tym 3 osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku oraz 29 osobom z tytułu niepełnosprawności w stopniu znacznym lub umiarkowanym. Wśród osób korzystających było 30 osób samotnie gospodarującym oraz 2 osoby pozostającej w rodzinie Zasiłki przyznawane były w ustawowej wysokości wynikającej z różnicy pomiędzy kryterium dochodowym, a posiadanym dochodem. Maksymalna wysokość zasiłku stałego w 2024 r. wynosiła 1.000 zł. Zasiłki wypłacono w łącznej kwocie 245.354,81 zł. i w stosunku do 2023 roku wzrosło o 153.044 zł.

**Tabela 11 Wydatkowanie zasiłków stałych w latach 2022 - 2024r.**

<b>WYSZCZEGÓLNIENIE</b>	<b>Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia</b>	<b>Liczba świadczeń</b>	<b>Koszt świadczeń</b>
<b>Zasiłki stałe w 2022 r</b>	10	88	53.255
<b>Zasiłki stałe w 2023 r.</b>	22	154	92.311
<b>Zasiłki stałe 2024 r</b>	32	284	245.355

*Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

Na przestrzeni lat 2022-2024 obserwuje się tendencję wzrostową osób otrzymujących pomoc w formie zasiłków stałych o 145% ( wzrost o 10 osób w stosunku do 2023 roku). Koszt świadczeń wzrósł o 265% tj.153.044zł w stosunku do 2023 roku.

Osobom pobierającym zasiłki stałe w 2024 roku opłacano składki na ubezpieczenie zdrowotne. Wydatkowano kwotę w wysokości 19.592,77zł. i w stosunku do 2023 r. wzrosło o kwotę 11.697,56zł.

**Tabela 12 Wydatkowanie składek zdrowotnych dla osób pobierających zasiłki stałe oraz składki w latach 2022 - 2024r.**

<b>WYSZCZEGÓLNIENIE</b>	<b>Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia</b>	<b>Liczba świadczeń</b>	<b>Koszt świadczeń</b>
<b>Składki na ubezpieczenie zdrowotne (przy zas. stałym) w 2022 r.</b>	10	88	4.729
<b>Składki na ubezpieczenie zdrowotne (przy zas. stałym) w 2023 r.</b>	19	140	7.896
<b>Składki na ubezpieczenie zdrowotne (przy zas. stałym) w 2024 r.</b>	26	244	19.593

*Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

Na przestrzeni lat 2022-2024 obserwuje się tendencję wzrostową osób objętych ubezpieczeniem zdrowotnym dla osób pobierających zasiłek stały o 136 % ( wzrost o 7 osób) w stosunku do 2023 roku. Koszt świadczeń wzrósł o 248% tj. 11 697 zł w stosunku do 2023 roku.

### 4.3. Domy Pomocy Społecznej

Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Domy pomocy społecznej świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby. W 2024 r. do Ośrodka wpłynęło 5 wniosków o umieszczenie w domu pomocy społecznej. Wydano 3 decyzje skierowujące do DPS, w tym 1 decyzję zmieniającą do innego DPS w związku z nieprzyjęciem klienta oraz 1 decyzję odmowną. W 2024 roku w DPS umieszczono trzy nowe osoby. Łącznie w 2024 r. w domach pomocy społecznej przebywało 15 osób, w tym 7 osób w DPS dla osób starszych (Grodziczno), 3 osoby w DPS dla osób psychicznie chorych (Olsztynek, Szydłak, Olsztyn), 4 osoby dla osób intelektualnie upośledzonych (Lubawa, Węgorzewo, Jeziorany, Brwilno), 1 osoba dla osób uzależnionych od alkoholu (DPS w Pleszewie). Jedna osoba umieszczona została na podstawie postanowienia sądu bez zgody strony. Jedna osoba umieszczona na podstawie postanowienia sądu za zgodą dla opiekuna na umieszczenie osoby ubezwłasnowolnionej. Pełen koszt osób umieszczonych w domach pomocy społecznej wyniósł 488.462,80 zł i wzrósł o 129.824 zł.

*Tabela 13 Zestawienie wydatków poniesionych za pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2022 - 2024*

Rok	Osoby przebywające w DPS	Koszt gminy
2022	12	259.113
2023	16	358.639
2024	15	488.463

*Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

Osoby przebywające w domu pomocy społecznej ponoszą odpłatność w wysokości 70% od posiadanego dochodu, jednak nie więcej niż pełen koszt utrzymania. Pozostałą różnicę kwoty do wysokości kosztów utrzymania w placówce dopłacają w kolejności: małżonek, zstępni przed wstępnymi lub inne osoby, a następnie gmina, która skierowała osobę do domu. Z roku na rok budżet środków finansowych Ośrodka na ten cel wzrasta. Wzrost wydatków w tym rozdziale wynika głównie ze wzrostu kosztów utrzymania w placówkach za osoby nieposiadające

dostatecznych dochodów, z których ponosiłyby pełną odpłatność. Gmina nie ma wpływu na koszt utrzymania w DPS, ponieważ to starostowie powiatu lokalizacji danego dps co roku ustalają miesięczny koszt utrzymania w DPS, a gmina zobowiązana jest do ponoszenia odpłatności zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

#### 4.4. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

##### 4.4.1. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze przysługują osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub uzasadnionych przyczyn wymagały pomocy osób innych, a były jej pozbawione. Pomoc w formie usług opiekuńczych przysługiwała również osobom samotnie gospodarującym, posiadającym rodzinę oraz zamieszkującym i gospodarującym wspólnie z rodziną, a rodzina i wspólnie zamieszkali nie mogą zapewnić pomocy i opieki z uwagi na zły stan zdrowia, pracę zawodową, naukę, brak odpowiedniego przygotowania lub z innych uzasadnionych powodów. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza, pielęgnację oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem.

W 2024 roku objętych wsparciem w formie usług opiekuńczych było 90 osób, w tym 10 rodzin w formie usług sąsiedzkich realizowanych w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2024 rok, którym udzielono 27.053 godzin usługi, w tym 608 godzin usługi sąsiedzkiej. Na realizację zadania wydatkowano 1.247.220 zł, w tym 36.592 zł na usługi sąsiedzkie.

**Tabela 14 Realizacja zadań w formie usług opiekuńczych w latach 2022 - 2024**

Usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Koszt ogółem	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rok 2022	81	30.183	1.017.212	80	94
Rok 2023	72	25.868	1.094.201	72	87
Rok 2024	90	27.053	1.247.220	90	94

*Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

Na przestrzeni lat 2022-2024 obserwuje się tendencję wzrostową wśród osób objętych usługami. W 2024 roku pomocą tą objęto o 18 osób więcej niż w 2023 roku. Liczba świadczeń usług wzrosła o 1.185 godzin usługi, wydatki na zadanie wzrosły o 153.019 zł wynikające z wzrostu kosztów usługi spowodowanych podniesieniem wynagrodzeń dla osób świadczących usługi. Odpłatność za świadczone usługi dla korzystających uzależniona jest od dochodu rodziny, kryterium dochodowego ustalonego w ustawie o pomocy społecznej oraz Uchwały Nr XI/114/2019 Rady

Miasta Lubawa z dnia 29 listopada 2019r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania (Dz.U. Woj. Warm.-Mazur. z 2022 poz. 4104 ze zm.) oraz uchwały Nr XLVII/552/2024 Rady Miasta Lubawa z dnia 29 lutego 2024r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także określenia szczegółowych warunków przyznawania usług sąsiedzkich, wymiar i zakres usług sąsiedzkich i sposobu rozliczania wykonania takich usług oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak także trybu ich pobierania (Dz. U. Woj. Warm.- Mazur. z 2024 poz. 1987 ze zm.). Koszt jednej roboczogodziny usług opiekuńczych w 2024 roku wynosił 41zł, zaś usług sąsiedzkich 29zł. Odpłatność za jedną roboczogodzinę usług opiekuńczych ponoszona przez podopiecznego w 2024 roku wynosiła 32,80 zł, zaś usług sąsiedzkich 23,20zł.

#### **4.4.2. Usługi opiekuńcze w ramach Programu „Opieka 75+”**

W roku 2024 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie kontynuował realizację Programu „Opieka 75+” , w ramach którego wsparcie udzielane jest osobom samotnym, w wieku 75 lat i więcej. Celem programu jest zwiększenie dostępności do usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób samotnych w wieku 75+ i więcej. Środki finansowe z programu mogą być przeznaczone wyłącznie na zwiększenie liczby godzin usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób które już korzystają z takich usług lub osób, które dotychczas ich nie otrzymywały. Z programu „ Opieka 75 +” w roku 2024 skorzystało 45 osób w tym 31 osób kontynuowało pomoc z lat poprzednich, 9 osób po raz pierwszy zostało objętych tą formą usług, a u 5 osób zwiększona została liczba świadczonych godzin usług. Liczba godzin zrealizowanych w ramach programu wynosiła 16.274. Całkowity koszt realizacji usług wyniósł 533.787,20 zł, w tym kwota dotacji w wysokości 293.284 zł.

#### **4.4.3. Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi**

W roku 2024 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie udzielił wsparcia 3 rodzinom w/w formie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla 4 dzieci z zaburzeniami psychicznymi. Zrealizowano 1.027 godzin usługi w formie pedagoga, logopedy,



rehabilitanta, terapii sensorycznej, usług fizjoterapeuty, psychologa, TUS. Na realizację zadania Ośrodek wydatkował dotację wraz z kosztami obsługi w wysokości 147.049,90 zł.

#### **4.5. Schronienie**

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Udzielenie schronienia następuje przez przyznanie tymczasowego miejsca noclegowego w noclegowniach, schroniskach, domach dla bezdomnych i innych miejscach do tego przeznaczonych. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie w 2024 r. udzielił schronienia 1 osobie z terenu miasta Lubawa oraz 3 ( w tym 1 osoba z usługami opiekuńczymi) z terenu Gminy Kisielice, Gminy Wiejskiej Lubawa i Gminy Iłowo w Schronisku dla osób Bezdomnych Markot w Marwałdzie na podstawie Umowy nr 1/2023 z dnia 28.11.2023r. i Umowy nr 2/2023 z dnia 28.11.2023 ze Stowarzyszeniem MONAR Schronisko dla osób Bezdomnych Markot w Marwałdzie (koszt pobytu 1 doby wynosił: 45 zł dla osoby bezdomnej i 100 zł dla osoby bezdomnej z usługami) oraz 1 osoba posiadająca ostatni stały meldunek w Lubawie została umieszczona w Schronisku z usługami całodobowego zapewnienia miejsc dla mężczyzn w kryzysie prowadzonego przez Kamilińską Misję Pomocy Społecznej w Warszawie. Na pokrycie kosztów schronisk wydatkowano kwotę w wysokości 18.003,20zł.

**Tabela 15 Liczba rodzin, które otrzymały wsparcie w formie schronienia w 2024 r.**

<b>Liczba rodzin</b>	2
<b>Liczba osób w rodzinie</b>	2
<b>Liczba świadczeń</b>	12

*Zródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

Odpłatność za pobyt w schronisku określa Uchwała Nr XXVII/251.2021 Rady Miasta Lubawa z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia, w schroniskach dla osób bezdomnych, w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, w mieszkaniach chronionych (Dz. U. Woj. Warm.- Mazur. z 2021 poz. 2042) oraz Uchwała Nr II/11/2024 Rady Miasta Lubawa z dnia 29 maja 2024r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych (Dz. U. Woj. Warn.-Mazur. z 2024 poz. 3169).

#### 4.6. Program wieloletni „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028

Strategicznym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia oraz osób dorosłych: samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych.

Pomoc w formie posiłku, ze szczególnym uwzględnieniem posiłku gorącego przyznana była bezpłatnie osobom, których dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1.200,00 (600 zł kryterium dochodowego dla osoby w rodzinie x 200%), a dla osoby samotnie gospodarującej 1.552,00 zł (776 zł kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej x 200%).

Tabela 16 Realizacja programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” realizowana w 2024r.

RODZAJ POMOCY	ROK 2024	
	Środki własne /w zł/	Dotacja rządowa /w zł/
<b>Koszt Programu Ogółem</b>	<b>260.000</b>	
	52.000	208.00
<b>Pomoc w formie posiłku</b>	154.660	
	30.939	123.721
<b>Pomoc w formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych</b>	105.340	
	21.061	84.279
<b>Pozostałe koszty</b>	-----	-----

Zródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne

W 2024 roku w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 objęto 431 osób w tym 142 dzieci pomocą w formie 15.197 gorących obiadów o średniej wartości 10,14 zł. Na pomoc tą wydatkowano kwotę 154.659,91zł (z tego środki własne 30.939,43 zł, dotacja 123.720,48 zł). Dożywianie prowadzone było łącznie w 4 placówkach na terenie miasta Lubawa: Szkoła Podstawowa im. Mikołaja Kopernika w Lubawie, Publiczne Przedszkole „Bajkolandia” w Lubawie, Niepubliczne Przedszkole „Smerfolandia” w Lubawie, Przedszkole Miejskie w Lubawie.

W przypadku braku możliwości zapewnienia posiłku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie przyznawał rodzinom pomoc finansową w formie zasiłku celowego z przeznaczeniem

na zakup posiłku lub żywności. Pomoc pieniężną otrzymało 167 rodzin (362 osób w tych rodzinach). Wydatkowano 105.340 zł ( z tego środki własne 21.061 zł, dotacja 84.279 zł). Średni koszt jednego świadczenia pieniężnego w 2024 roku wyniósł 108zł.

#### **4.7. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego**

W 2024 r. Ośrodek objął wsparciem 13 osób zwolnionych z zakładu karnego. Osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego została udzielona pomoc w formie następujących zasiłków: zasiłek celowy, zasiłek okresowy oraz poświadczono prawo do świadczeń opieki zdrowotnej oraz wydano produkty żywnościowe z Banku Żywności. Ponadto osoby te zostały objęte pomocą w formie pracy socjalnej, tj. motywowanie do aktywnego poszukiwania pracy oraz poradnictwo indywidualne. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie współpracuje z Zakładem Karnym w Iławie, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Iławie w ramach porozumienia z dnia 6 grudnia 2017r w Iławie dotyczące współpracy Służby Więziennej i Służby Kuratorskiej z podmiotami, o których mowa w art. 38 par.1 Kodeksu karnego wykonawczego w zakresie realizacji zadań wynikających z art. 164 § 1 kkw. W ramach porozumienia w celu współpracy utworzono zespół ds. readaptacji społecznej osób skazanych objętych działaniami w trybie art. 164 § 1 kkw składający się z przedstawicieli instytucji. W skład zespołu wchodzi 2 pracowników socjalnych tut. Ośrodka.

#### **4.8. Praca socjalna**

Teren miasta podzielony jest na 6 rejonów opiekuńczych, w których pracowało 7 pracowników socjalnych (jedna osoba w zastępstwie pod nieobecność pracownika) w tym 1 starszy specjalista pracy socjalnej- koordynator, 1 starszy specjalista pracy socjalnej, 2 specjalistów pracy socjalnej oraz 2 starszych pracowników socjalnych i 1 pracownik socjalny. Podstawowym zadaniem pracownika socjalnego jest szczegółowe rozeznanie sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz na podstawie wywiadu środowiskowego stworzenie holistycznej diagnozy. Opracowana diagnoza jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z osobą/rodziną. Mając na uwadze podniesienie jakości świadczonych usług, pracownicy socjalni rozwijają realizowane już metody pracy oraz podejmują nowe zadania:

- dokonywanie analizy i oceny zjawisk, które powodują zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- współudział w sporządzaniu oceny zasobów pomocy społecznej,

- przyznawanie przewidzianych ustawą świadczeń,
- pobudzanie społecznej aktywności i inspirowanie działań samopomocowych w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób, rodzin, grup i środowisk społecznych,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, bądź innych ustaw mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin,
- współpracę z Policją, w ramach której odbywają się cykliczne spotkania grup diagnostyczno-pomocowych w ramach realizacji procedury Niebieskie Karty, mające na celu wymianę informacji, ustalanie wspólnych działań na rzecz środowisk zagrożonych przemocą oraz działania mające charakter interwencyjny,
- ścisły kontakt z przedstawicielami szkół, przedszkoli, żłobków, nakierowany na zaspokojenie potrzeb dzieci,
- podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej,
- współpracę z Parafiami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej,
- realizację środowiskowych form pracy socjalnej,
- udział w działaniach akcyjnych dotyczących zdarzeń losowych i klęsk żywiołowych,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na zlecenie Sądu bądź innych zewnętrznych instytucji,
- przeprowadzanie wywiadów w związku z ubieganiem się o zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy, świadczenia wychowawcze,
- typowanie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej do objęcia usługą asystenta rodziny,
- współpraca z asystentami rodzin,
- współrealizowanie Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 - Podprogram 2023 poprzez kwalifikację beneficjentów, wydawanie skierowań, informowanie o terminach wydawania żywności, dystrybucję żywności,
- przeprowadzanie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, o którym mowa w art. 130 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W 2024 roku Ośrodek objął niżej wymienioną pracą socjalną 543 rodziny (936 osób), w tym 233 rodziny (327 osób) wyłącznie pracą socjalną.

**Tabela 17 Rodzaje pracy socjalnej świadczonej na rzecz świadczeniobiorców**

Rodzaj świadczonej pracy socjalnej	2024 r.
Wystosowanie wniosku o wgląd do rodziny	8
Wnioski o umieszczenie w DPS, leczenie psychiatryczne, odwykowe itp.	3
Realizowane kontrakty socjalne	4
Złożone wnioski do MKRPA	7
Pomoc w zorganizowaniu żywności, opału, leków, ubrania i środków czystości	55
Inne porady indywidualne	138
Informowanie o możliwości skorzystania z bezpłatnych porad w Punkcie Pomocy Rodzinie	146
Pomoc w zorganizowaniu kolonii	5
Poradnictwo w zakresie problemów opiekuńczo-wychowawczych	55
Współpraca kuratorem sądowym, policją oraz szkołą	60
Współpraca z asystentem rodziny	39
Motywowanie do aktywnego poszukiwania pracy oraz upowszechnianie aktualnych ofert	86
Informowanie oraz pomoc w wypełnianiu wniosków o orzeczenie niepełnosprawności, wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej oraz możliwości skorzystania z dofinansowań	64
Zobowiązanie do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Iławie Filia w Lubawie	27
Wydano kartę aktywizacji zawodowej w celu aktywnego poszukiwania pracy na lokalnym rynku pracy	32
Przedstawiono propozycje pracy	53
Zaproponowano pomoc w formie schronienia	18
Motywowanie do złożenia wniosku o mieszkanie komunalne	19
Motywowanie do złożenia wniosku o świadczenie uzupełniające 500 + w ZUS/KRUS	23
Monitoring sprawowanych usług opiekuńczych i współpraca z opiekunką	90
Motywowanie do podtrzymywania zatrudnienia	20

*Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

## **5. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH**

### **5.1. Świadczenia rodzinne wraz z dodatkami do zasiłków rodzinnych**

Zgodnie z upoważnieniem Burmistrza Miasta Lubawa Ośrodek realizuje zadania z zakresu świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. 2024 r. poz. 323 z późn. zm.). W ramach świadczeń rodzinnych wypłacane są zasiłki oraz przysługujące do zasiłku rodzinnego dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowywania dziecka,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Na podstawie ustawy wypłacane są ponadto:

- zasiłki pielęgnacyjne,
- świadczenia pielęgnacyjne,
- specjalne zasiłki opiekuńcze,
- zasiłki dla opiekuna,
- jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka oraz składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne.

W 2024 r. do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie wpłynęło 349 wniosków o przyznanie świadczeń. Na realizację świadczeń wydatkowano (łącznie ze składkami na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, zwroty za 2024 r. wraz z kosztami obsługi) 4.896.103,77 zł z tego:

- z dotacji celowej na zadania zlecone - 4.813.779,49 zł,
- ze środków własnych - 82.324,28 zł.

Dane ujęte w poniższej tabeli poza wydatkami na koszty obsługi w całości sfinansowane zostały

z budżetu państwa.

**Tabela 18 Świadczeniobiorcy i wydatki na świadczenia rodzinne w 2024 r.**

Lp.	Nazwa świadczenia	Liczba świadczeń w 2024 r.	Kwota świadczeń w zł. w 2024 r.
1	Zasiłki rodzinne	3.435	369.561
2	Dodatki do zasiłku rodzinnego, w tym:	X	181.070
2.1	Urodzenia dziecka	23	11.462
2.2	Opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	55	16.133
2.3	Samotne wychowywanie dziecka i utrata prawa do zasiłku dla bezrobotnych	X	X
2.4	Samotne wychowywanie dziecka	80	15.440
2.5	Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	244	22.759
2.6	Rozpoczęcie roku szkolnego	420	17.533
2.7	Pokrycie kosztów związanych z zamieszkaniem dziecka w miejscowości gdzie jest szkoła	24	2.712
2.8	Pokrycie wydatków związanych z dojazdem dziecka do szkoły	85	5.233
2.9.	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	1.014	89.798
3	<b>Razem zasiłki rodzinne i dodatki (1+2)</b>	<b>X</b>	<b>550.631</b>
4	Świadczenie pielęgnacyjne	797	2.380.597
5	Zasiłki pielęgnacyjne	3.248	701.048
6	Specjalny zasiłek opiekuńczy	48	29.760
7	Razem świadczenia opiekuńcze (4+6)	X	3.111.405
8	<b>Razem zasiłki rodzinne i świadczenia opiekuńcze (3+7)</b>	<b>X</b>	<b>3.662.036</b>
9	Składki ZUS	430	330.552
10	Składka zdrowotna	300	73.936
11	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (becikowe)	47	47.000
12	<b>Razem wydatki (8+9+10 +11)</b>	<b>X</b>	<b>4.113.524</b>
13	Zwroty świadczeń w 2024 r.,	X	7.367
13.1	Zwrot z lat ubiegłych do budżetu państwa	X	4.948
13.2	Zwroty bieżące (13-13.1)	X	2.419
15	<b>Razem ( 12-13.2)</b>	<b>X</b>	<b>4.111.105</b>

16	Koszty obsługi – świadczeń rodzinnych	X	114.901,86– dotacja 57.412,70 – środki własne
<b>17</b>	<b>Razem ( 15 +16)</b>	<b>X</b>	<b>4.283.419,56</b>
18	Świadczenie rodzicielskie	231	212.663
19	Koszty obsługi -świadczenia rodzicielskiego	X	570- dotacja 150- środki własne:
<b>20</b>	<b>Razem (17+18+19)</b>	<b>X</b>	<b>4.496.802,56</b>

*Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

### 5.2.Składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne

Za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekunów tutejszy ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie społeczne. Składki na ubezpieczenie społeczne opłacono za 42 osoby na kwotę 334.647 zł, na ubezpieczenie zdrowotne za 30 osób na kwotę 75.275 zł.

*Tabela 19 Wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w 2024 r.*

Lp .	Rodzaj świadczenia	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
-1-	-2-	-3-	-4-
1.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, opłacane za osoby pobierające <b>świadczenie pielęgnacyjne</b>	324.410	394
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne, opłacane za osoby pobierające <b>świadczenie pielęgnacyjne</b>	71.927	264
3.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, opłacane za osoby pobierające <b>specjalny zasiłek opiekuńczy</b>	6.142	36
4.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne, opłacana za osoby pobierające <b>specjalny zasiłek opiekuńczy</b>	2.009	36
5.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, opłacane za osoby pobierające <b>zasiłek dla opiekuna</b>	4.095	24
6.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne, opłacana za osoby pobierające <b>zasiłek dla opiekuna</b>	1.339	24

*Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

### 5.3.Realizacja zadań z zakresu zasiłku dla opiekuna

Na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. 2024 poz. 246 z późn. zm.) Ośrodek przyznał i wypłacał zasiłki dla opiekunów.



**Tabela 20 Liczba świadczeniobiorców i wydatków na zasiłek dla opiekuna w 2024 r.**

Lp.	Nazwa świadczenia	Liczba świadczeń w 2024 r.	Kwota świadczeń w zł. w 2024r.
1	Zasiłek dla opiekuna	41	25.420
2	Odsetki wypłacone od wyrównywanych zasiłków dla opiekuna	X	X
3	Zwroty świadczeń w 2024 r.	X	0
3.1	Zwroty z lat ubiegłych do budżetu państwa	X	0
3.2	Zwroty bieżące (3-3.1)	X	0
4	Składka ZUS	24	4.095
5	Składka zdrowotna	24	1.339
6	Koszt obsługi	X	707,93- dotacja 204,21- wkład własny
<b>7</b>	<b>Razem (1+2-3.2+4+5+6)</b>	<b>X</b>	<b>31.766,14</b>

*Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

#### **5.4. Świadczenie rodzicielskie**

Świadczenie rodzicielskie - jest to świadczenie przysługujące osobie, która nie ma prawa do zasiłku macierzyńskiego, w wysokości 1000 zł miesięcznie.

Świadczenie rodzicielskie przysługuje przez okres:

- 1) 52 tygodni – w przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka;
- 2) 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci;
- 3) 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci;
- 4) 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci;
- 5) 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.

W 2024 roku zostało wypłaconych 231 świadczeń rodzicielskich na kwotę 212.663 zł.

W sprawie świadczenia rodzicielskiego wydano w 2024 roku 24 decyzji.

Kwota odzyskanych świadczeń nienależnie pobranych w 2024 roku wyniosła 613 zł ( za XII 2023)

### **5.5. Realizacja ustawy o wspieraniu kobiety w ciąży i rodzin „Za Życiem”**

Ośrodek realizuje zadanie w ramach ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2024 roku poz. 1829). Ustawa przewiduje m.in. wypłatę jednorazowego świadczenia w kwocie 4000 zł , odpowiednie wsparcie dla kobiet w trakcie ciąży i porodu, opiekę psychologiczną, poradnictwo dotyczące realizacji indywidualnych potrzeb rodzin (koordynowane przez asystenta rodziny) opiekę paliatywną i hospicyjną poza kolejnością czy hospicyjną dziesięciodniową „opiekę wyręczającą”. Z wnioskiem o wypłatę jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, może wystąpić matka, ojciec, a także opiekun faktyczny dziecka, bez względu na dochód. Poniższa tabela wskazuje stan realizacji zadania za rok 2024.

*Tabela 21 Wypłata świadczenia w ramach Ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „ Za życiem” w 2024 r.*

<b>Nazwa świadczenia</b>	<b>Liczba świadczeń w 2024 r.</b>	<b>Kwota świadczeń w zł W 2024</b>
<b>Za życiem</b>	4	16.000
<b>Koszty obsługi</b>	X	494,88
<b>Razem</b>	<b>X</b>	<b>16.494,88</b>

*Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

## **6. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU ŚWIADCZEŃ ALIMENTACYJNYCH**

Postępowanie dot. przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego określa ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j.: Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 z późn. zm.). Zadanie to zostało przekazane do realizacji upoważnieniem Burmistrza Miasta Lubawa. W 2024 r. na wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego (pomniejszone o zwroty) wraz z kosztem obsługi wydatkowano kwotę **425.884 zł**. W 2024 r. wpłynęło 72 wniosków o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Tabela 22 *Realizacja zadań z zakresu świadczeń alimentacyjnych w 2024 r.*

L.p.	Nazwa świadczenia	Liczba świadczeń w 2024r.	Kwota świadczeń w zł. w 2024r. (w zaokrągleniu do złotych)
1	Fundusz alimentacyjny	845	379.702
2	Zwroty świadczeń w 2024:	X	0
2 1	Zwrot za 2024:	X	0
2 2	Zwroty z lat ubiegłych do budżetu państwa	X	0
3	Koszt obsługi	X	21.625- dotacja 24.557- środki własne
<b>4</b>	<b>Razem (1-2.1+3)</b>	<b>X</b>	<b>425.884</b>

Zródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne

W 2024 r. Komornik przekazał kwotę:

**1. budżet państwa - zł**

- zaliczka alimentacyjna – 455,59 zł
- fundusz alimentacyjny – 28.112,47 zł
- odsetki – 85.710,81 zł

**2. budżet gminy - zł**

- zaliczka alimentacyjna – 455,56 zł
- fundusz alimentacyjny – 18741,61 zł

**7. POMOC DLA OBYWATELI UKRAINY W ZWIĄZKU Z KONFLIKTEM ZBROJNYM NA TERYTORIUM TEGO PAŃSTWA**

**7.1. Pomoc finansowa dla obywateli Ukrainy**

W ramach realizacji Ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (tj. Dz. U. z 2023 poz. 103) objęto pomocą w ramach Funduszu Pomocy w formie:

1) Zapewnienia jednego gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole dla 2 uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz wyżywienie w przedszkolu dla 1 dziecka. Wydatki 4.037,40 zł

3) Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł dla 10 obywateli Ukrainy przebywającym na terenie miasta Lubawa. Wydatki wraz z kosztami obsługi poniesiono

w wysokości 3.060 zł.

3) Świadczenia na podstawie art. 10 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – tj. pomoc w wysokości 40 zł na osobę dziennie dla właścicieli mieszkań, którzy zapewnili zakwaterowanie i wyżywienie 350 obywatelom Ukrainy na kwotę 222.640 zł. Wydatki wraz z kosztami obsługi 223.968,87 zł.

4) świadczenia rodzinne dla 9 osób. Wydatki na kwotę 39.662 wraz z kosztami obsługi na kwotę 40.727,06 zł

5) nadzór nad opiekunem prawnym sprawującym opiekę nad jednym małoletnim obywatelem Ukrainy.

## 8. WSPIERANIE RODZINY

### 8.1. Asystent rodziny

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie zatrudniał 2 asystentów rodziny. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 212.972,94 zł, z czego: 148.702,91 zł to środki pochodzące z budżetu gminy oraz dotacja celowa na zadania własne 14.360,40, natomiast 49.909,63 zł to środki z Funduszu Pracy. W ramach zadania asystent rodziny realizował pracę z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W okresie realizacji zadania wsparciem objęto 39 takich rodzin. Liczba osób w rodzinach objętych pracą asystenta rodziny to 100 osób, w tym 88 dzieci. Poniższa tabelka przedstawia liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny na przestrzeni lat 2022-2024.

**Tabela 23 Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2022- 2024 r.**

Wyszczególnienie/ lata	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	44	48	39
Liczba osób w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	123	174	100
Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	77	111	88

Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne

Na przestrzeni lat 2022-2024 obserwuje się wysoką liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny wynikającą z narastających problemów opiekuńczo- wychowawczych rodzin, w tym trudności wychowawczych z dziećmi. Zadaniem asystenta rodziny jest całościowe wspieranie rodziny wychowującej dzieci zagrożonej wykluczeniem społecznym poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie samooceny, wzbudzenie wiary we

własne siły oraz pomoc w wykonywaniu czynności domowych. Bardzo ważnym zadaniem jest indywidualne podejście do rodziny i jej problemów, co służy rozwojowi kompetencji wszystkich jej członków – rodziców i dzieci. Rodzina jako podstawowe środowisko powinna gwarantować dzieciom bezpieczeństwo emocjonalne, dawać im poczucie więzi i doświadczenia niezbędne dla ich prawidłowego rozwoju. Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny powodujące groźne dysfunkcje, takie jak uzależnienie, przemoc, zaniedbanie, bezradność, mogą prowadzić do konieczności objęcia dzieci opieką zastępczą. Jednym z narzędzi pracy z rodziną w takiej sytuacji jest wprowadzenie do niej asystenta rodziny udzielającego wsparcia rodzin oraz podejmowania działań mających na celu zmniejszenie konieczności umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

## **8.2 Piecza zastępcza**

Gmina realizuje zadania związane z organizowaniem pomocy dzieciom pozbawionym opieki rodziców, w zakresie współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Obowiązek współfinansowania pieczy zastępczej wprowadza art. 191 przedmiotowej ustawy. Zgodnie z nim gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka (przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej) wspólnie z powiatem ponosi koszty jego pobytu, m.in. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. Obowiązek dotyczy dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012 r. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

Natomiast w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-wychowawczej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

-średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka albo środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz środków finansowych na bieżące funkcjonowanie tej placówki. W 2024 roku gmina miejska Lubawa w związku z realizacją powyższego zadania współfinansowała pobyt 24 dzieci w pieczy zastępczej. Wydatkowano kwotę w wysokości 150.856,77zł. W rodzinach zastępczych przebywało 24 dzieci, w tym 11 dzieci umieszczonych było w rodzinie zastępczej spokrewnionej, 11 dzieci w rodzinie zastępczej niezawodowej oraz 1 dzieci umieszczonych w zawodowej rodzinie zastępczej, 1 dziecko w rodzinnym domu dziecka. W 2024 roku 11 dzieci została umieszczona w pieczy zastępczej w tym 7 w rodzinie zastępczej niespokrewnionej oraz 4 dzieci w rodzinie zastępczej spokrewnionej (2 dzieci w okresie od marca do października oraz 2 dzieci ponownie wróciła do pieczy zastępczej po jej opuszczeniu w 2023r.). Szóstka umieszczonych dzieci została zabezpieczona na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w ramach procedury Niebieskiej Karty. Trójka dzieci usamodzielniała się w związku z osiągnięciem pełnoletności. Liczba osób oraz koszt poniesionych wydatków na pieczę zastępczą na przestrzeni lat 2022 - 2024 przedstawia poniższa tabela.

**Tabela 24 Liczba osób umieszczonych w pieczy zastępczej i koszt w latach 2022- 2024 r.**

Wyszczególnienie	Rok 2022		Rok 2023		Rok 2024	
	Liczba dzieci	Koszt	Liczba dzieci	Koszt	Liczba dzieci	Koszt
<b>Łączna liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej</b>	26	165.838	19	158.506	24	150.857
<b>Łączna liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych</b>	23	108.763	17	137.809	24	150.857
<b>Łączna liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych</b>	3	58.075	2	20.697	0	0

*Zródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

Na przestrzeni lat 2022-2024 obserwuje się tendencję wzrostową w zakresie umieszczonych dzieci w pieczy zastępczej. W stosunku do 2023 roku wzrost dotyczy 5 dzieci, w tym 7 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych. Spadek liczby dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo- wychowawczych jest wynikiem usamodzielniania się dzieci po ukończeniu 18 roku życia oraz podejmowanie działań wspierających rodziny biologiczne mające na celu powrót dzieci

z pieczy do tych rodzin.

## **9. DZIAŁANIA NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ**

Miejski Zespół Interdyscyplinarny w Lubawie został powołany do realizacji zadań wynikających z Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz.U. z 2021r. poz. 1249 ze zm.) na rzecz zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej pomocy adekwatnej do skali problemu przemocy domowej i wsparcia oraz powstaniem zintegrowanego systemu profilaktyki i ograniczenia problemu przemocy domowej. Celem funkcjonowania Zespołu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, ochrony osób doznających przemocy domowej oraz inicjowanie i wspieranie działań profilaktyczno-edukacyjnych na terenie miasta Lubawa. Miejski Zespół Interdyscyplinarny stanowi element systemu przeciwdziałania przemocy domowej i stanowi metodę pracy opartą na systemowej współpracy lokalnych instytucji i podmiotów. Zgodnie z przepisami w skład Zespołu wchodzi przedstawiciele kluczowych instytucji i organizacji działających na rzecz pomocy ofiarom, izolacji sprawców, a także profilaktyki przemocy domowej, którzy w ramach swoich obowiązków służbowych i zawodowych wykonują przedmiotowe zadania na rzecz mieszkańców Lubawy. W skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie w okresie od stycznia 2024 do 13 września 2024 r. wchodzi przedstawiciele następujących instytucji:

1. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie,
2. Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawie,
3. Komisariatu Policji w Lubawie,
4. Zakładu Opieki Zdrowotnej Miejskiego Ośrodka Zdrowia w Lubawie,
5. Przedszkola Miejskiego w Lubawie,
6. Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Lubawie,
7. Zespołu Szkół w Lubawie,
8. Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Iławie,
9. Akademickiego Zespołu Placówek Oświatowych w Fijewie.

Zarządzeniem Nr 7/2024 Burmistrza Miasta Lubawa z dnia 25 stycznia 2024 r. zmieniono skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie (obowiązujący od 25 stycznia 2024 r.). Od dnia 25 stycznia 2024 r. nastąpiła zmiana dotycząca przedstawiciela Zespołu Szkół w Lubawie

z osoby Beaty Pańczak na Lidię Śmiechowską do prac MZI w Lubawie.

Zarządzeniem Nr 122/2024 Burmistrza Miasta Lubawa z dnia 28 października 2024 r. zmieniono skład osobowy Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie (obowiązujący od 28 października 2024). Od dnia 28 października 2024 r. nastąpiła zmiana dotycząca przedstawiciela Akademickiego Zespołu Placówek Oświatowych w Fijewie z osoby Natalii Szydłowskiej na Katarzynę Miąskowską.

Z dniem 14 listopada 2024 Burmistrz Miasta Lubawa Zarządzeniem Nr 136/2024 zmienił skład dotyczący przedstawicieli instytucji wchodzących w skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie. Od 14 listopada 2024 roku do składu MZI w Lubawie dołączyło Przedszkole Publiczne „Bajkolandia” reprezentowane przez Panią Ewelinę Kowalkowską.

Od 14 listopada 2024 r. w skład Zespołu wchodziły przedstawiciele następujących instytucji:

1. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie,
2. Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawie,
3. Komisariatu Policji w Lubawie,
4. Zakładu Opieki Zdrowotnej Miejskiego Ośrodka Zdrowia w Lubawie,
5. Przedszkola Miejskiego w Lubawie,
6. Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Lubawie,
7. Zespołu Szkół w Lubawie,
8. Akademickiego Zespołu Placówek Oświatowych w Fijewie,
9. Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Iławie,
10. Przedszkola Publicznego „Bajkolandia”.

**Tabela 25 Skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie w okresie od 1 stycznia 2024 do 24 stycznia 2024 r.:**

L.p	Nazwisko i imię	Stanowisko w Zespole	Instytucja reprezentowana
1	Bober Edyta	Członek Zespołu	Specjalista pracy socjalnej MOPS w Lubawie
2	Grubalska-Brodawka Anita	Członek Zespołu	Dyrektor Przedszkola Miejskiego w Lubawie
3	Grubalski Marcin	Członek Zespołu	Dzielnicowy Komisariatu Policji w Lubawie
4	Kłósowski Sławomir	Członek Zespołu	Dzielnicowy Komisariatu Policji w Lubawie
5	Kosobucka Marta	Członek Zespołu	Kurator Zawodowy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Iławie
6	Markuszevska Olga	Członek Zespołu	Kurator Zawodowy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Iławie
7	Pańczak Beata	Członek Zespołu	Pedagog Zespołu Szkół w Lubawie
8	Raszkowska Katarzyna	Członek Zespołu	Przewodnicząca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawie
9	Stempowski Tomasz	Członek Zespołu	Kurator Zawodowy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Iławie



10	Sutkowska Mirosława	Członek Zespołu	Pielęgniarka środowiskowa Zakładu Opieki Zdrowotnej, Miejskiego Ośrodka Zdrowia w Lubawie
11	Szauer Dorota	Członek Zespołu	Pedagog specjalny SP im. M. Kopernika w Lubawie
12	Szydłowska Natalia	Członek Zespołu	Pedagog Akademickiego Zespołu Placówek Oświatowych w Fijewie
13	Zielińska Iwona	Zastępca Przewodniczącej MZI w Lubawie	Starszy specjalista pracy socjalnej-koordynator MOPS w Lubawie
14	Zielińska Iwona Marzena	Przewodnicząca MZI w Lubawie	Kierownik MOPS w Lubawie

*Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

**Tabela 26 Skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie w okresie od 25 stycznia 2024 r. do 27 października 2024 r.**

L.p	Nazwisko i imię	Stanowisko w Zespole	Instytucja reprezentowana
1	Bober Edyta	Członek Zespołu	Specjalista pracy socjalnej MOPS w Lubawie
2	Grubalska-Brodawka Anita	Członek Zespołu	Dyrektor Przedszkola Miejskiego w Lubawie
3	Grubalski Marcin	Członek Zespołu	Dzielnicy Komisariatu Policji w Lubawie
4	Kłosowski Sławomir	Członek Zespołu	Dzielnicy Komisariatu Policji w Lubawie
5	Kosobucka Marta	Członek Zespołu	Kurator Zawodowy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Iławie
6	Markuszczyńska Olga	Członek Zespołu	Kurator Zawodowy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Iławie
7	Raszewska Katarzyna	Członek Zespołu	Przewodnicząca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawie
8	Stempowski Tomasz	Członek Zespołu	Kurator Zawodowy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Iławie
9	Sutkowska Mirosława	Członek Zespołu	Pielęgniarka środowiskowa Zakładu Opieki Zdrowotnej, Miejskiego Ośrodka Zdrowia w Lubawie
10	Szauer Dorota	Członek Zespołu	Pedagog specjalny SP im. M. Kopernika w Lubawie
11	Szydłowska Natalia	Członek Zespołu	Pedagog Akademickiego Zespołu Placówek Oświatowych w Fijewie
12	Śmiechowska Lidia	Członek Zespołu	Wicedyrektor Zespołu Szkół w Lubawie
13	Zielińska Iwona	Zastępca Przewodniczącej MZI w Lubawie	Starszy specjalista pracy socjalnej-koordynator MOPS w Lubawie
14	Zielińska Iwona Marzena	Przewodnicząca MZI w Lubawie	Kierownik MOPS w Lubawie

*Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

**Tabela 27 Skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie w okresie od 28 października 2024 r. do 13 listopada 2024 r.**

L.p	Nazwisko i imię	Stanowisko w Zespole	Instytucja reprezentowana
1	Bober Edyta	Członek Zespołu	Specjalista pracy socjalnej w MOPS w Lubawie
2	Grubalska-Brodawka Anita	Członek Zespołu	Dyrektor Przedszkola Miejskiego w Lubawie
3	Grubalski Marcin	Członek Zespołu	Dzielnicy Komisariatu Policji w Lubawie

4	Kłosowski Sławomir	Członek Zespołu	Dzielnicowy Komisariatu Policji w Lubawie
5	Kosobucka Marta	Członek Zespołu	Kurator Zawodowy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Iławie
6	Markuszevska Olga	Członek Zespołu	Kurator Zawodowy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Iławie
7	Miąskowska Katarzyna	Członek Zespołu	Dyrektor Akademickiego Zespołu Placówek Oświatowych w Fijewie
8	Raszkowska Katarzyna	Członek Zespołu	Przewodnicząca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawie
9	Stempowski Tomasz	Członek Zespołu	Kurator Zawodowy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Iławie
10	Sutkowska Mirosława	Członek Zespołu	Pielęgniarka środowiskowa Zakładu Opieki Zdrowotnej, Miejskiego Ośrodka Zdrowia w Lubawie
11	Szauer Dorota	Członek Zespołu	Pedagog specjalny SP im. M. Kopernika w Lubawie
12	Śmiechowska Lidia	Członek Zespołu	Wicedyrektor Zespołu Szkół w Lubawie
13	Zielińska Iwona	Zastępca Przewodniczącej MZI w Lubawie	Starszy specjalista pracy socjalnej-koordynator MOPS w Lubawie
14	Zielińska Iwona Marzena	Przewodnicząca MZI w Lubawie	Kierownik MOPS w Lubawie

Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne

**Tabela 28 Skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie w okresie od 14 listopada 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.**

L.p	Nazwisko i imię	Stanowisko w Zespole	Instytucja reprezentowana
1	Bober Edyta	Członek Zespołu	Specjalista pracy socjalnej MOPS w Lubawie
2	Grubalska-Brodawka Anita	Członek Zespołu	Dyrektor Przedszkola Miejskiego w Lubawie
3	Grubalski Marcin	Członek Zespołu	Dzielnicowy Komisariatu Policji w Lubawie
4	Kłosowski Sławomir	Członek Zespołu	Dzielnicowy Komisariatu Policji w Lubawie
5	Kosobucka Marta	Członek Zespołu	Kurator Zawodowy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Iławie
6	Kowalkowska Ewelina	Członek Zespołu	Przedszkole Publiczne „Bajkolandia”
7	Markuszevska Olga	Członek Zespołu	Kurator Zawodowy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Iławie
8	Miąskowska Katarzyna	Członek Zespołu	Dyrektor Akademickiego Zespołu Placówek Oświatowych w Fijewie
9	Raszkowska Katarzyna	Członek Zespołu	Przewodnicząca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawie

10	Stempowski Tomasz	Członek Zespołu	Kurator Zawodowy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Iławie
11	Sutkowska Mirosława	Członek Zespołu	Pielęgniarka środowiskowa Zakładu Opieki Zdrowotnej, Miejskiego Ośrodka Zdrowia w Lubawie
12	Szauer Dorota	Członek Zespołu	Pedagog specjalny SP im. M. Kopernika w Lubawie
13	Śmiechowska Lidia	Członek Zespołu	Wicedyrektor Zespołu Szkół w Lubawie
14	Zielińska Iwona	Zastępca Przewodniczącej MZI w Lubawie	Starszy specjalista pracy socjalnej-koordynator MOPS w Lubawie
15	Zielińska Iwona Marzena	Przewodnicząca MZI w Lubawie	Kierownik MOPS w Lubawie

W okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. do Przewodniczącej Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 36 Niebieskich Kart, z czego 15 z Komisariatu Policji w Lubawie, 3 z komisariatów Policji innych gmin, 10 z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie, 5 z placówek oświaty oraz 3 z Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawie.

**Tabela 29 Liczba Niebieskich Kart, które wpłynęły do MZI w 2024 roku**

Lp.	Instytucja, która założyła formularz „Niebieska Karta”	Liczba założonych formularzy
1	Komisariat Policji w Lubawie/ Komisariat Policji z innej gminy	18 ( w tym 3 z Komisariatów Policji z innej gminy)
2	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie	10
3	Oświata	5
4	Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawie	3
5	Służba Zdrowia	0
6	Organizacje pozarządowe	0
	<b>Ogółem</b>	<b>36</b>

Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne

W 2024 roku Miejski Zespół Interdyscyplinarny prowadził 44 procedury Niebieskiej Karty.

**Tabela 30 Stosowanie procedury Niebieskiej Karty w 2024 roku**

Rodzaj działania	Wskaźnik	Liczba założonych formularzy
Stosowanie procedury „Niebieskie Karty”	Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – A” wszczynających procedurę	36
	Liczba sporządzonych formularzy	

	„Niebieskich Kart – A” w przypadku podejrzenia kolejnego stosowania przemocy w rodzinie (udokumentowanie nowego zdarzenia)	8
<b>Razem</b>		<b>44</b>

*Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

W okresie od 1 stycznia 2024 do 31 grudnia 2024 roku odbyło się 7 posiedzeń Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie. Miejski Zespół Interdyscyplinarny w Lubawie w okresie sprawozdawczym powołał 32 grupy diagnostyczno-pomocowe w związku z wpłynięciem do ZI Niebieskiej Karty -A oraz 12 grup diagnostyczno-pomocowych w związku z otrzymanym zgłoszeniem podejrzenia stosowania przemocy domowej (zgłoszenia anonimowe oraz zgłoszenia ze strony kuratorów i osób prywatnych). W wyniku zgłoszeń w 3 przypadkach wszczęto procedurę Niebieskiej Karty – A, a w pozostałych przypadkach odstąpiono od dalszych działań. We wskazanym okresie rozszerzono skład GDP - 28.

We wskazanym okresie sprawozdawczym odbyło się 158 posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych.

**Tabela 31 Liczba posiedzeń grup diagnostyczno- pomocowych w 2024 r.**

Lp.	Wyszczególnienie miesiący	Ilość posiedzeń grup diagnostyczno-pomocniczych
1	Styczeń	3
2	Luty	10
3	Marzec	12
4	Kwiecień	18
5	Maj	14
6	Czerwiec	13
7	Lipiec	15
8	Sierpień	13
9	Wrzesień	16
10	Październik	20
11	Listopad	12
12	Grudzień	12
	<b>Ogółem</b>	<b>158</b>

*Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

W 2024 roku sporządzono 32 formularze Niebieskich Kart C (z udziałem osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową) i 24 formularze Niebieskich Kart D (z udziałem osoby, wobec której istnieje podejrzenie stosowania przemocy).

**Tabela 32 Działania w ramach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie w 2024 r.**  
**Sprawozdanie z pracy Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie za okres od**  
**1 stycznia 2024 do 31 grudnia 2024**

Lp.	Wyszczególnienie	
1	Liczba spotkań Zespołu	7
2	Liczba utworzonych Grup Diagnostyczno- Pomocowych	44
4	Liczba otrzymanych przez Zespół Niebieskich Kart A <sup>1</sup>	36
5	Liczba sporządzonych Niebieskich Kart C <sup>2</sup> przez GDP	32
6	Liczba sporządzonych Niebieskich Kart D <sup>3</sup> przez GDP	24
7	Liczba zakończonych przez GDP procedury „Niebieskie Karty” na skutek ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej albo rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	32
8	Liczba przekazanych przez Zespół zawiadomień do organów ścigania (Policji, Prokuratury) o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy domowej	5

*Źródło: MOPS Lubawa, opracowanie własne*

W ramach działań Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego członkowie GDP podejmowali następujące zadania:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej,
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową, mających na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy,
- 3) złożenie wniosku do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawie,
- 4) motywowanie osób doświadczających przemocy do skorzystania z pomocy psychologa, grup wsparcia, grup współzależnych,
- 5) motywowanie osób stosujących przemoc do skorzystania z pomocy psychologa/terapeuty i udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym,
- 6) informowanie rodzin doświadczających przemocy o możliwości objęcia pomocą psychologiczną,
- 7) informowanie rodzin doświadczających przemocy o możliwości objęcia pomocą prawną,
- 8) monitorowanie stanu bezpieczeństwa rodziny doświadczającej przemocy.

W okresie od 1 kwietnia 2024 do 12 kwietnia 2024 roku w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Lubawie odbyła się kontrola z realizacji przez Gminę Miejską Lubawa zadań własnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Wyniki kontroli zostały zakończone

pozytywnie z pewnymi nieprawidłowościami.

Członkowie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie przeszli obowiązkowe szkolenie w formie on-line dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej zorganizowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Na działania zespołu interdyscyplinarnego wydatkowano 6.000 z dotacji oraz 1.840,42 zł środków własnych.

## **10. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB STARSZYCH I NIEPEŁNOSPRAWNYCH ORAZ RODZIN**

Poza opisaną działalnością Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie współpracując z innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz stowarzyszeniami w 2024 roku włączył się w realizację różnego rodzaju programów oraz działań i inicjatyw.

### **10.1. Programy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych**

#### **10.1.1. Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2024r.**

Program został przyjęty Uchwałą Nr LXIV/543/2024 Rady Miasta Lubawa z dnia 26 stycznia 2024r. w sprawie ustanowienia Miejskiego Programu Ochronowego „Korpus Wsparcia Seniorów” w Gminie Miejskiej Lubawa na 2024r. Celem programu „Korpus Wsparcia Seniorów” było zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej przez świadczenie usług wynikających z rozeznanych potrzeb na terenie gminy wpisujących się we wskazane w programie obszary. Ponadto celem była poprawa poczucia bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Adresatami programu byli seniorzy w wieku 60 lat i więcej mieszkających na terenie miasta Lubawa mający problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, którzy prowadzą samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkają z osobami bliskimi nie mogącymi zapewnić im wystarczającego wsparcia. Udział w programie był całkowicie bezpłatny. Program był realizowany od stycznia do grudnia 2024 r. Realizacja programu „Korpus Wsparcia Seniorów” obejmowała swoim zakresem dwa moduły: Moduł I, którego celem było zapewnienie wsparcia seniorom w wieku 60 lat i więcej przez świadczenie usług w formie usług sąsiedzkich oraz Moduł II, którego celem była poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania dla osób starszych przez zwiększanie dostępu do „opieki

na odległość” poprzez zakup tzw. opasek bezpieczeństwa wraz z systemem obsługi. W ramach programu pomocą objęto 11 seniorów w ramach Modułu I oraz 35 seniorów w ramach Modułu II. W ramach Modułu I realizowano 624 godzin usługi w formie usług sąsiedzkich. W ramach Modułu II opłacono abonament dla osób, którym zakupiono „opaski bezpieczeństwa” w 2022 i 2023 roku oraz koszt zakupu w 2024 r. 18 nowych „opasek bezpieczeństwa”. Na realizację programu Ośrodek otrzymał dotację od Wojewody w wysokości 67.252 zł ( Moduł I- 32.421zł, Moduł II 34.831 zł), z której wydatkował kwotę 67.252 zł w tym na I Moduł wydatkował kwotę 32.421 zł i na II Moduł wydatkował kwotę 34.831 zł. Całkowity koszt Programu w tym 20% kosztu własnego to kwota 84.065,09 w tym, 40.526,25 zł na Moduł I i 43.538,84 zł na Moduł II.

#### **10.1.2. Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2024r.**

W 2024 roku Gmina Miejska Lubawa ponownie przystąpiła do Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej- „Opieka wytchnieniowa”– edycja 2024- realizowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. Realizatorem Programu był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie. Na realizację programu Ośrodek otrzymał dotację od Wojewody w wysokości 165.833,64 zł. Łączna kwota środków z Funduszu Solidarnościowego wykorzystanych na realizację Programu wyniosła 164.363,07 zł w tym 161.111,43 na realizację usługi oraz 3.251,64 na koszty obsługi. Usługi w ramach programu realizowane były od maja do grudnia 2024 r. Wsparcie w ramach Programu było bezpłatne. Głównym celem Programu było wsparcie mieszkańców miasta Lubawa będących członkami rodzin lub opiekunami sprawującymi bezpośrednią opiekę nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobami posiadającymi: orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573) albo orzeczeniami traktowanymi na równi z orzeczeniami o znacznym stopniu niepełnosprawności (zgodnie z art. 5 i art. 62 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych) przez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej. Program za zadanie miał czasowe odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować mogły czasem, który przeznaczyły na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Usługa opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego została zrealizowana dla 15 rodziców/

opiekunów osób z niepełnosprawnością w tym 14 rodziców/opiekunów osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i 1 rodzica/ dziecka z orzeczeniem o niepełnosprawności. Usługą objęto 15 osób z niepełnosprawnością w tym 14 osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym i jedno dziecko z niepełnosprawnością. Łącznie zrealizowano 3.288 godzin usługi w tym 3.088 godzi usługi dla opiekunów/ rodziców osób z niepełnosprawnością w stopniu znacznym i 200 godzin dla rodziców/ opiekunów dzieci do 16 r. życia z niepełnosprawnością. Usługa realizowana była przez osoby wskazane przez uczestników programu na podstawie umów zleceń.

#### **10.1.3. Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością- edycja 2024.**

W 2024 roku Gmina Miejska Lubawa ponownie przystąpiła do Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” – edycja 2024- realizowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. Realizatorem Programu był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie. Na realizację programu Ośrodek otrzymał dotację od Wojewody w wysokości 359.329,68 zł. W ramach środków finansowanych z Funduszu Solidarnościowego na realizację Programu wydatkowano 358.888,49 zł w tym 351.842,81 na realizację usługi oraz 7045,68 na koszty obsługi Programu. W ramach realizacji usługi asystentury osobistej wydatkowano 351.842,81 zł w tym 343.999,72 na koszty wynagrodzenia, 6.124 zł na zakup biletów i kosztów przejazdów, 1.719,09zł na koszt ubezpieczeń OC i NNW. Usługi w ramach Programu realizowane były od maja do grudnia 2024r. Głównym celem Programu było wprowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej jako formy ogólnodostępnego wsparcia mieszkańców miasta Lubawa tj. dziećmi do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o niepełnosprawności o stopniu znacznym lub o stopniu umiarkowanym albo traktowane na równi z wyżej wymienionymi zgodnie z art. 5 i art. 62 ww. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych. Usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej w szczególności polegały na pomocy:

- 1) wsparcia uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym w utrzymaniu higieny osobistej;
- 2) wsparcia uczestnika w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie;



3) wsparcia uczestnika w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania;

4) wsparcia uczestnika w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Usługa asystencji osobistej została zrealizowana dla 25 osób niepełnosprawnych, w tym 11 osób niepełnosprawnych z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 8 osób niepełnosprawnych z orzeczoną znaczną stopniem, 2 osób niepełnosprawnych z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 1 osoby niepełnosprawnej z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności oraz 3 dzieci w wieku do ukończenia 16 r. życia. Zrealizowano łącznie 8.600 godzin usługi w tym 3890 dla osób niepełnosprawnych z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 3150 godzin dla niepełnosprawnych z orzeczoną znaczną stopniem, 480 godzin dla osób niepełnosprawnych z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 270 godzin dla osoby niepełnosprawnej z orzeczoną umiarkowaną stopniem niepełnosprawności, 810 godzin dla dzieci w wieku do ukończenia 16 r. życia. Usługa realizowana była przez 22 asystentów wskazanych przez uczestników w ramach umów zlecenia.

#### **10.1.4. Teleopieka**

W 2018 r. Urząd Miasta przystąpił do „Pilotażowego programu wdrażania usług teleopiekuńczych w wybranych gminach województwa warmińsko–mazurskiego w 2018 roku”. Projekt został zrealizowany przez Urząd Miasta Lubawa przy współudziale finansowym Województwa Warmińsko- Mazurskiego. Dzięki projektowi zakupiono 20 urządzeń SOS w tym 10 telefonów stacjonarnych i 10 telefonów komórkowych. Realizatorem programu jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie, który w 2024 r. kontynuował wsparcie dla 14 osób. Usługa polegała na elektronicznym całodobowym monitoringu i przyznaniu natychmiastowej pomocy w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia osób uprawnionych do korzystania z usługi w miejscu zamieszkania. Korzystający z usługi to osoby starsze o ograniczonej zdolności samoobsługi spowodowanej wiekiem, niepełnosprawne, samotne, które ukończyły 60 rok życia, zamieszkałe na terenie miasta Lubawa. Wydatki w 2024 r. to kwota **5.888 zł** (736 m-na opłata dostępowa).

## **10.2. Programy pomocy żywnościowej**

### **10.2.1. Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 - Podprogram 2023**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie włączył się w realizację unijnego *Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 - Podprogram 2023*. W 2024 roku dzięki pomocy Banku Żywności otrzymano następujące produkty: groszek z marchewką- 1.810 sztuk, dżem truskawkowy- 1.810 sztuk, makaron jajeczny świderki – 2.170 sztuk, mąka pszenna- 1.484 sztuki, kasza jęczmienna – 1.113 sztuk, płatki owsiane- 1086 sztuk, herbatniki maślane- 1.113 sztuk, kawa zbożowa rozpuszczalna- 1.086 sztuk, mleko UHT- 2.534 sztuk, ser- 1.448 sztuk, szynka wieprzowa- 1.855 sztuk, szynka drobiowa- 1.855 sztuk, pasztet wieprzowy- 1.488 sztuk, szprot w oleju- 1.448 sztuk, olej rzepakowy- 1.810 sztuk, fasolka po bretońsku- 1.113 sztuk. Łączna ilość rozdysponowanej pomocy żywnościowej w ilości 25.223 sztuk. Żywność wydano 372 osobom z terenu miasta Lubawa. Pomocą tą objęto osoby, których dochód nie przekraczał 265% kryterium dochodowego tj. kwoty 2.056,40 zł dla osoby samotnej oraz kwoty 1.590zł na osobę w rodzinie. Oprócz wsparcia żywnościowego w ramach działań towarzyszących w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa w dniu 5 września 2024 r. w Lubawskim Centrum Aktywności Społecznej w Lubawie ponownie przeprowadzono warsztaty kulinarne dla 13 osób objętych pomocą żywnościową. Celem prowadzonych warsztatów było wzmacnianie samodzielności i kompetencji w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, w tym m. in: poprawa umiejętności podejmowania właściwych wyborów żywieniowych, poznanie sposobów na komponowanie wartościowych posiłków z wykorzystaniem produktów często marnowanych, poznanie sposobów na ograniczenie marnowania żywności w kuchni. Dzięki warsztatom uczestnicy mieli szansę nabyć nowe umiejętności, m.in: umiejętności podejmowania właściwych wyborów żywieniowych w kuchni i komponowania posiłków z często marnowanych produktów spożywczych oraz zdobyć informację nt. wykorzystania produktów spożywczych by zapobiec ich marnowaniu.

### **10.2.2. Świąteczne zbiórki żywności**

Wspólnie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej Gminy Lubawa przy współudziale Banku Żywności oraz wolontariuszy od wielu lat MOPS w Lubawie organizuje Świąteczne i Wielkanocne Zbiórki Żywności. Żywność zostaje przekazana osobom/rodzinom najbardziej potrzebującym z miasta

i gminy Lubawa. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie oraz Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa we współpracy z Bankiem Żywności w Olsztynie w dniach 15-16 marca 2024 r. przeprowadził Wielkanocną Zbiórkę Żywności pod hasłem „Święta godne, a nie głodne”. Na terenie miasta Lubawa zbiórka została zorganizowana w następujących sklepach: BIEDRONKA przy ul. Kopernika 3, ul. Wyzwolenia 3a, POLO MARKET, ul. Poznańska 13, NETTO, ul. Wyzwolenia 1, LIDL ul. Toruńska2, SRH „Rolnik” Delikatesy, ul. Kopernika 4, Sklep Wielobranżowy Maria Szczawińska, ul. Warszawska 13. Dzięki bezinteresownej pracy 72 wolontariusze ze Szkoły Podstawowej im. M. Kopernika w Lubawie i Młodzieżowej Rady Miasta oraz ofiarności mieszkańców w zebrano 364,63 kg żywności, która trafiła do 26 rodzin z terenu miasta i gminy Lubawa. W dniach 29-30 listopada 2024 r. przeprowadzona została Świąteczna Zbiórka Żywności pod hasłem „Z nami nie pomożesz”. Zbiórka została zorganizowana w 15 sklepach gminnych oraz miejskich w tym SRH „Rolnik” Delikatesy, ul. Kupnera 4, Sklep Wielobranżowy Maria Szczawińska , ul. Warszawska 13. W listopadzie dzięki ofiarności mieszkańców zebrano 180,7 kg żywności, która trafiła do 5 rodzin z terenu miasta i gminy Lubawa.

### **10.3.Działania na rzecz rodzin**

#### **10.3.1. Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny**

W ramach XXVI Warmińsko – Mazurskich Dni Rodziny pn. „Dobro rodziny czy nadgodziny” Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie zorganizował następujące konkursy: IV Miejski Konkurs Plastyczny i Grafiki Komputerowej, IV Miejski Konkurs Fotograficzny oraz III Miejski Konkurs na Słuchowisko Rodzinne. Konkursy skierowane były do dzieci, młodzieży oraz rodzin z terenu Miasta Lubawa. Patronat nad konkursami objął Burmistrz Miasta Lubawa. Konkursy zorganizowane zostały we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawie, Lubawskim Centrum Aktywności Społecznej, Przedszkolem Miejskim w Lubawie, Szkołą Podstawową im. Mikołaja Kopernika oraz Zespołem Szkół w Lubawie. Spośród 23 prac plastycznych, 3 prac fotograficznych oraz dwóch nadesłanych słuchowisk w dniu 5 czerwca 2024 r. komisja konkursowa w składzie Katarzyna Żuchowska, Iwona Pruchniewska, Robert Swat wyłoniła najlepsze prace. Wręczenie nagród odbyło się w dniu 16 czerwca 2024 r. na Rodzinnym Pikniku Integracyjnym w OSIR w Lubawie zorganizowanym we współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubawie. Prace konkursowe zostały zaprezentowane na wystawie w Lubawskim Centrum Aktywności Społecznej w dniach od 13 do 24 czerwca 2024 r. Dziesięć wybranych prac spełniających wymogi Regulaminu

XX Wojewódzkiego Konkursu Plastycznego i Grafiki Komputerowej „Dobro Rodziny czy nadgodziny” została przesłana na etap wojewódzki.

### **10.3.2. Organizacja kolonii letnich**

W okresie wakacyjnym uczniowie szkół podstawowych brali udział w koloniach finansowanych ze środków Kuratorium Oświaty w Olsztynie. W okresie od 18.07.2024 do 24.07.2024 5 dzieci z terenu miasta skorzystała z wypoczynku letniego w miejscowości Połczyn Zdrój organizowanego przez Leszek Koncur Polskie Towarzystwo Krajoznawcze z Zielonej Góry.

### **10.3.3. Współpraca z Fundacją ICHTHYS**

W dniu 14 grudnia 2024 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie oraz Fundacja Ichthys z Ostródy zorganizował przedświąteczne spotkanie pod nazwą „Spotkanie Adwentowe”, podczas którego został przedstawiony program artystyczny oraz biorącym udział w przedsięwzięciu 101 dzieciom wręczono świąteczne upominki.

### **10.3.4. Współpraca z Centrum Psychiatrii ANIMA**

Od listopada 2023 r. do kwietnia 2024 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubawie w ramach współpracy z Centrum Psychiatrii ANIMA, wśród 15 osób prowadził rekrutację do grupy edukacyjno- terapeutycznej dla kobiet doświadczających przemocy domowej. Siedmioosobowa grupa wsparcia miała spotkania w czwartki w godzinach popołudniowych na terenie Lubawskiego Centrum Aktywności Społecznej w Lubawie. Celem spotkań była psychoedukacja mająca na celu zwiększenie świadomości uczestniczek na temat mechanizmów i skutków doświadczania.

### **10.3.5. Kampania „Biała Wstążka”**

Wzorem lat ubiegłych Gmina Miejska Lubawa włączyła się w Ogólnoświatową Kampanię „Białej Wstążki”, w ramach której zorganizowała następujące działania:

➤ Konkurs Międzyklasowy dla klas IV-VI uczniów Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Lubawie na przygotowanie plakatu pt. „Słowa też ranią – STOP HEJTOWI”, w dniach od 21 listopada do 5 grudnia 2024 r. Dnia 9 grudnia 2024 roku Komisja Konkursowa wybrała laureatów konkursu. W ramach nagrody wygrane klasy dnia 17.12.2024 wybrały się na seans filmowy w Kinie Pokój w Lubawie – Vaiana 2.

➤ Dnia 29 listopada 2024 r. podczas Sesji Rady Miasta Lubawa w Lubawskim Centrum Aktywności Społecznej w Lubawie – Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie/Przewodnicząca Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie wraz z Komendantem Komisariatu Policji w Lubawie- Romanem Gancarzem w ramach akcji przypinała

Białe Wstążki Radnym Miasta Lubawa, mężczyznom pracującym w Urzędzie Miasta Lubawa na czele z Burmistrzem Maciejem Radtke oraz męskiej grupie przedstawiciele jednostek podległych. W ramach swojego sprzeciwu wobec przemocy względem kobiet i jako symbol swojej deklaracji, że są jej przeciwni i będą reagowali, widząc gdy są krzywdzone, włączyli się także policjanci wraz z Komisariatu Policji w Lubawie.

➤ W dniu 6 grudnia 2024 w godz. od. 10.00-13.00 w sali sesyjnej w Lubawie w ramach „Otwartych Drzwi” dyżur pełnili specjaliści z zakresu przeciwdziałania przemocy – zastępca Przewodniczącej Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie i dzielnicowy Komisariatu Policji w Lubawie. W ramach dyżuru osoby pokrzywdzone mogły uzyskać wsparcie oraz kompleksowe informacje w zakresie praw przysługujących osobom doświadczającym przemocy domowej, możliwości uzyskania specjalistycznego wsparcia w lokalnych instytucjach.

## **11. WNIOSKI I POTRZEBY W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ**

Rok 2025 będzie dla Ośrodka kontynuacją zadań i prowadzonych działań wynikających z ustawy oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna w szczególności poprzez:

1. Realizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Lubawa na lata 2022-2026;
2. Realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miejskiej Lubawa na lata 2024-2026;
3. Realizację Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Lubawa na lata 2023-2027;
4. Prowadzenie aktywnej integracji adresowanej do klientów pomocy społecznej z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej i edukacyjnej,
5. Podejmowanie kompleksowych działań na rzecz zmiany postaw klientów, zwiększenie ich aktywności i współuczestnictwa w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych;
6. Realizację gminnych programów osłonowych skierowanych na rozwiązywanie problemów społecznych ( np. Miejski Program Osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” w Gminie Miejskiej Lubawa na rok 2025, Wieloletni miejski program osłonowy „Posiłek w domu i w szkole” na lata 2024-2028;

7. Dalszy rozwój usług opiekuńczych, w tym usług sąsiedzkich jako dodatkowej formy wsparcia osób starszych i niepełnosprawnych;
8. Dalszą realizację programów ministerialnych m.in.: Program Opieka wytchnieniowa, Program Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością, Program Korpus Wsparcia Seniorów, Program 75+;
9. Prowadzenie elastycznej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej obsługi klienta oraz prawidłowej realizacji zadań, obejmującej m.in. dostosowanie zatrudnienia do występujących potrzeb, wdrażanie systemu szkolenia i doształcania pracowników;
10. Rozwijanie poradnictwa specjalistycznego i doradztwa niezbędnego do przezwycięzania trudności i radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych;
11. Realizację zadań przypisanych jednostce w celu wdrożenia modelu Ośrodka Pomocy Społecznej służącego:
  - dalszej profesjonalnej pracy socjalnej,
  - rozwijaniu środowiskowej pracy socjalnej (metody organizowania społeczności lokalnej) związanej z aktywizacją i integracją mieszkańców,
  - podnoszeniu jakości oferowanych usług społecznych,
  - dostosowywaniu oferty usług do zmieniających się potrzeb indywidualnych i lokalnych z zastosowaniem innowacyjnych metod, techniki i narzędzi,
  - zwiększeniu współpracy z innymi podmiotami na poziomie lokalnym,
  - intensyfikacji współpracy z organizacjami pozarządowymi,
  - monitorowaniu funkcjonowania jednostki,
  - dokonywaniu ewaluacji jednostki.
12. Zapewnienie osobom bezdomnym pomocy w formie umieszczania w schroniskach dla osób bezdomnych oraz schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi na podstawie porozumień;
13. Zapewnienie całodobowych usług opiekuńczych w Rodzinnym Domu Pomocy „Leoniszki” w Samborowie na podstawie porozumienia międzygminnego w z dnia 27.03.2020 r. z Gminą Ostróda (Dz.U. Woj. Warm.- Mazur. z 2022 poz. 4967).
14. Prowadzenie mieszkania wspomaganego, zgodnie z obowiązującymi przepisami wynikającymi z art. 53 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r.

Prawidłowa realizacja zadań pomocy społecznej wymaga nie tylko zabezpieczenia w budżecie odpowiednich środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, lokalowych, sprzętu i wyposażenia, materiałów biurowych, modernizacji i rozwoju systemu informatycznego. Działania pracowników pomocy społecznej to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych, które w praktyce często są nieadekwatne do oceny sytuacji osoby potrzebującej pomocy, lecz zależne od możliwości finansowych Ośrodka. To także praca socjalna oraz działania zmierzające do wykorzystania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia. Innymi problemami, z jakimi muszą sobie radzić pracownicy Ośrodka to nadmierna biurokracja działań, częste zmiany przepisów, roszczeniowa postawa klientów i niezadowolenie ze zbyt niskich świadczeń. Celem podniesienia jakości usług świadczonych przez tut. Ośrodek niezbędna jest również poprawa warunków pracy pracowników. Charakter pracy wymaga stworzenia klientom pomocy społecznej atmosfery bezpieczeństwa, poufności i intymności, ponieważ niejednokrotnie przychodzą oni do tut. Ośrodka ze sprawami trudnymi, delikatnymi i osobistymi.

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzony na bieżąco monitoring problemów społecznych występujących w mieście, a także analizy zasobów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubawie w sferze socjalnej, z której ustalono następujące potrzeby mające istotny wpływ na rozwój funkcjonującego systemu pomocy społecznej, a wymagające zabezpieczenia w 2025 r.:

1. Wzmocnienie systemu wsparcia dla pracowników poprzez zwiększenie ilości szkoleń podnoszących kompetencję w szczególności: superwizji terenowych dla pracowników socjalnych i asystentów rodziny, szkoleń tematycznych z zakresu funduszu alimentacyjnego, świadczeń rodzinnych, przemocy domowej, uzależnienia od alkoholu i substancji psychoaktywnych, pracy z rodziną wieloprotblemową, pracy z trudnym klientem, szkolenia przeciwdziałające wypaleniu zawodowemu, wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci;
2. Podejmowanie działań zmierzających do pozyskania funduszy unijnych, realizacji programów ministerialnych;
3. Podejmowanie kompleksowych działań na rzecz zmiany postaw klientów, zwiększanie ich aktywności i współuczestniczenie w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych;
4. Potrzeby w zakresie zatrudnienia specjalistów pracujących z rodziną (psycholog, prawnik, logopeda);

5. Potrzeby w zakresie zatrudniania specjalistów do świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
6. Potrzeby w zakresie bazy lokalowej wynikającej z nieodpowiednią ilością pomieszczeń biurowych stwarzających sytuację niekomfortową podczas przeprowadzenia rozmów z klientami pomocy społecznej;
7. Potrzeba odpowiedniego magazynu do przechowywania żywności uniemożliwiającej udzielenia pomocy wszystkim potrzebującym;
8. Potrzeba zapewnienia miejsc w ogrzewalni, noclegowni na terenie Gminy oraz trudności w zawarciu na 2025 r. umowy na noclegownię oraz ogrzewalnię na terenie innych gmin.



## **Spis tabel**

Tabela 1 Wykonanie budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na 2024 r. (w zł).....	10
Tabela 2 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w latach 2022 – 2024. ....	13
Tabela 3 Struktura powodów przyznawania pomocy społecznej na przestrzeni lat 2022 - 2024 .....	13
Tabela 4 Skala najczęściej występujących przyczyn trudnej sytuacji klientów pomocy społecznej w 2024r. ....	14
Tabela 5 Liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Miejskiej Lubawa zarejestrowanych w PUP Iławie w latach 2022 – 2024 .....	15
Tabela 6 Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2024 r. ....	17
Tabela 7 Osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej w 2024 r.....	18
Tabela 8 Realizacja zasiłków okresowych w latach 2022-2024 .....	19
Tabela 9 Realizacja zasiłków okresowych w roku 2024 z podziałem na przyczyny .....	19
Tabela 10 Realizacja zasiłków celowych w 2024 r.....	20
Tabela 11 Wydatkowanie zasiłków stałych w latach 2022 - 2024r.....	21
Tabela 12 Wydatkowanie składek zdrowotnych dla osób pobierających zasiłki stałe oraz składki w latach 2022 - 2024r. ....	21
Tabela 13 Zestawienie wydatków poniesionych za pobyt w domach pomocy społecznej w latach 2022 - 2024.....	22
Tabela 14 Realizacja zadań w formie usług opiekuńczych w latach 2022 - 2024 .....	23
Tabela 15 Liczba rodzin, które otrzymały wsparcie w formie schronienia w 2024 r. ....	25
Tabela 16 Realizacja programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” realizowana w 2024r. ....	26
Tabela 17 Rodzaje pracy socjalnej świadczonej na rzecz świadczeniobiorców .....	29
Tabela 18 Świadczeniobiorcy i wydatki na świadczenia rodzinne w 2024 r. ....	31
Tabela 19 Wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w 2024 r. ....	32
Tabela 20 Liczba świadczeniobiorców i wydatków na zasiłek dla opiekuna w 2024 r. ....	33
Tabela 21 Wpłata świadczenia w ramach Ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w 2024 r. ....	34
Tabela 22 Realizacja zadań z zakresu świadczeń alimentacyjnych w 2024 r. ....	35
Tabela 23 Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2022- 2024 r. ....	36
Tabela 24 Liczba osób umieszczonych w pieczy zastępczej i koszt w latach 2022- 2024 r. ....	38
Tabela 25 Skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie w okresie od 1 stycznia 2024 do 24 stycznia 2024 r.: .....	40
Tabela 26 Skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie w okresie od 25 stycznia 2024 r. do 27 października 2024 r. ....	41
Tabela 27 Skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie w okresie od 28 października 2024 r. do 13 listopada 2024 r.....	41
Tabela 28 Skład Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie w okresie od 14 listopada 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. ....	42
Tabela 29 Liczba Niebieskich Kart, które wpłynęły do MZI w 2024 roku.....	43
Tabela 30 Stosowanie procedury Niebieskiej Karty w 2024 roku .....	43
Tabela 31 Liczba posiedzeń grup diagnostyczno- pomocowych w 2024 r.....	44
Tabela 32 Działania w ramach Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Lubawie w 2024 r.....	45